

DIEVO ŽMONIJAI SIŪSTASIS ŽMOGUS PALIKO MUS – JĮ PASITIKO VISAGALIS

Popiežius Jonas Paulius II mirė 2005 m. balandžio 2 d., 21 valandą 37 minutes (Italijos laiku). Šią žinią švento Petro aikštėje susirinkusiems 60,000 žmonių pranešė Vatikano atstovas.

Popiežiui mirus Bažnyčios galva automatiškai tapo kardinolas protodiakonas, arba rūmų valdytojas, Eduardo Martinez Somalo. Jis užantspauduoja popiežiaus apartamentus, kurie bus atidaryti tik išrinkus naują Bažnyčios vadovą.

Jis taip pat oficialiai apie popiežiaus mirtį praneša popiežiaus vikarui, arba Romos vyskupo pavaduotojui kardinolui Camillo Ruini.

Nuo šio momento visi Vatikano prelatai netenka turėtų įgaliojimų.

Prezidentas Valdas Adamkus teigia su giliu liūdesiu sužinojęs apie popiežiaus Jono Pauliaus II mirtį. "Susijaudinęs su giliu liūdesiu sužinojau apie Jo Šventenybės Jono Pauliaus II mirtį. Lietuva neteko didelio ir brangaus draugo, o kartu su pasaulio bendruomene - ir vienos iškiliausių mūsų laikų asmenybių", - sakė balandžio 2 d. prezidentas V. Adamkus.

Pasak V. Adamkaus, nuo pat pirmųjų savo pontifikato dienų Šv. Tėvas įsakmiai priminė pasauliui apie okupuotą Lietuvą, jos nepriklausomybės siekį ir visada tvirtai pasisakė už Lietuvos grįžimą į laisvų valstybių bendriją.

"Popiežius Jonas Paulius II visu savo gyvenimu mums liudijo tikėjimą ir nepalaužiamą viltį", - kalbėjo V. Adamkus.

Vatikanui paskelbus apie popiežiaus Jono Pauliaus II mirtį, prezidentas V. Adamkus kardinolų kolegijos dekanui kardinolui Joseph Ratzinger pasiuntė telegramą, kurioje prisimena ypatingą Jono Pauliaus II rūpestį Lietuva. Telegramoje taip pat prisimenamas popiežiaus vizitas į Lietuvą 1993 metais, kalbama ir apie 1984 metais Vatikane ir Romoje surengtą Šv. Kazimiero 500 metų minėjimą bei 1987 metais Katalikų bažnyčios minėtą Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį.

Kaip *Eltai* teigė prezidento patarėja Irena Vaišvilaitė,

Jonas Paulius II rodė išskirtinį palankumą Lietuvai, ir apie tai, be kita ko, liudija tas faktas, kad V. Adamkui vadovaujant Lietuvos valstybei, jis net penkis kartus buvo susitikęs su popiežiumi.

263-asis šv. Petro įpėdinis Romos vyskupo soste Karolis Wojtyla tapo pirmuoju popiežiumi ne italų per keturis su puse šimtmečio ir pirmuoju pontifiku iš Rytų Europos.

Būdamas šiltas ir žemiškas žmogus, popiežius nepaprastai išpopuliarėjo ir, susilaikydamas nuo jo pirmtakus supusios pompastikos bei siekdamas užmegzti ryšį su paprastais žmonėmis, įvedė savitą popiežiavimo stilių ir jo gaires.

Jono Pauliaus II laikais popiežiaus valdžia užėmė kur kas labiau kraštutinę poziciją nei anksčiau. Popiežius apkeiliavo 129 šalis. Jis atnešė Gerąją naujieną tiesiai milijardui savųjų avelių ir pademonstravo pirmtakų nežinotą viešųjų ryšių meną.

K. Wojtyla gimė 1920 metų gegužės 18 dieną, Pietų Lenkijoje, mažame miestelyje netoli Krokuvos, kariškio šeimoje. Kai berniukui buvo aštuoneri, mirė motina, ir jį augino tėvas. Vyresnysis K. Wojtylos brolis gydytojas mirė 1932 metais per skarlatinės epidemiją.

K. Wojtyla tapo klebonu ir greitai kopė Bažnyčios hierarchijos laiptais. Jau būdamas Krokuvos vyskupu, jis pasižymėjo per Vatikano II Susirinkimą, vykusį 1962-1965 metais, ir tapo gerai žinomas Vakarų bažnytiniais sluoksniais.

1978 metų spalį popiežiumi išrinktam kardinolui K. Wojtylai buvo 58-eri. Iškeletojusiame Šventojo Sosto biurokratiniame aparate sveikas sportiškas popiežius netgi atrodė šioks toks pašalietis.

Viena iš pirmųjų apaštalinų popiežiaus kelionių buvo į gimtąją Lenkiją. Lenko popiežiaus atvykimas tarp tėvynainių sukėlė neapsakomą sambrūzdį. Jo atomazga buvo antikomunistinio darbo liaudies judėjimo, davusio pradžią pirmajam komunistiniame bloke nepriklausomam profesinių sąjungų sąjūdžiui - "Solidarumui" - atsiradimas. Rytinę Europą dengęs komu-

Kai popiežius Jonas Paulius II dar galėjo kalbėti, per jo langą įskrido du vaikų paleisti taikos balandžiai, o vienas, tarsi Šventosios Dvasios siūstas, neatstojo nuo popiežiaus. Popiežius pasakė: "Mes turime su neteisingumu kovoti teisingumu, su melu – tiesa, su kerštu – atleidimu, o su neapykanta – meile. Šių gyvenimo tiesų mes privalome mokytis nuo pat mažens".

Reuters nuotr.

nizmo ledynas ėmė pamažu tirpti.

Ko gero, laimingiausia valanda išmušė 1979 metais, kai stovėdamas priešais brolius lenkus popiežius sakė jiems: "Nebijokite". Jis ragino milijonus tautiečių paremti Lechą Walesą, kurio vadovaujamas judėjimas "Solidarumas" kovojo už komunistinio režimo panaikinimą Lenkijoje. 1981 metais popiežius vos nežuvo per pasikėsinimą, kurį įvykdė dešinysis turkų ekstremistas Mehmetas Ali Agca, iš arti šovęs į jį Šv.

Petro aikštėje. Po skubiai atliktos sudėtingos operacijos popiežius išgyveno, tačiau nuo to laiko jo sveikata pair.

Per pustrėčio dešimtmečio, praleisto popiežiaus soste, Jonas Paulius II iš esmės susitiko su visais įtakingais valstybių ar vyriausybių vadovais: pradedant JAV prezidentais Ronald Reagan ir Bill Clinton, Kremliaus vadovais Michail Gorbačiov ir Boris Jelcin, ir baigiant Japonijos imperatoriumi Hirohito, Didžiosios Britanijos karaliene Elizabeth II,

Izraelio vadovais bei arabų šalių monarchais ir prezidentais. Vadovaujant Jonui Pauliui II, 1993 metais Šventasis Sostas užmezgė diplomatinis santykius su Izraeliu. 1986 metais jis tapo pirmuoju popiežiumi, kuris meldėsi sinagogoje.

Daug kas manė, kad 2004 metų birželį surengta 103-oji ganytojiška jo kelionė į Šveicariją bus paskutinė išvyka į užsienį. Tačiau praėjusių metų rugpjūtį Jonas Paulius II dar aplankė Lurdą.

ELTA

SANTYKIUOSE SU RUSIJA PRASIDĖJO DIPLOMATINIO BENDRAVIMO PAUZĖ

Lietuvos ir Rusijos santykiuose prasidėjo diplomatinio bendravimo pauzė, kurią visų pirma skatina Rusijos ambasadorius Lietuvoje Boris Cepov. Taip kovo 30 d. žurnalistas teigė Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas Karosas.

"Tokia pauzė jau vyksta. Vakar (kovo 29 d. - *ELTA*) B. Cepov nedalyvavo nė viename iš renginių, į kuriuos buvo kviestas, - nei Seimo posėdyje, kur minėjome narystės NATO metines, nei Prezidentūros priėmime. Man atrodo, kad jis pats save kažkaip izoliuoja, ir tai diplomatus nėra gerai", - kalbėjo komiteto vadovas.

Parlamentiniai Užsienio reikalų bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetai surengė bendrą posėdį, kuriame aptarė dabartines Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos santykių tendencijas.

Dvišaliai ryšiai pastaruoju metu tapo įtempti dėl pasikartojančių B. Cepov akibrokštų.

Kaip remdamasis šaltiniais Rusijos užsienio reikalų ministerijoje pranešė dienraštis *Lietuvos rytas*, pastarojo meto ambasadoriaus elgesys suerzino net šios valstybės diplomatinį vadovą Sergej Lavrov.

Pasak gerai informuoto Rusijos pareigūno, ambasadoriaus išpuoliai yra jo asmeninė iniciatyva ir "savotiška gynybinė reakcija, stengiantis išvengti galimo atšaukimo". Mat esą artėjant gegužės 9-osios iškilmėms ir ne vienam pasaulio valstybių vadovui vis kritiškiau žvelgiant į Kremliaus veiksmus, Rusijos užsienio reikalų ministerija nėra suinteresuota aštrinti santykių su Lietuva.

Dienraščio teigimu, ambasadoriaus atšaukimas esąs faktiškai išspręstas, Maskva

bandys išlikti ori ir jį atšauks anksčiausiai tik po kelių mėnesių.

Praėjusią savaitę Rusijos Federacijos atstovas dienraščiui *Respublika* pareiškė susidaręs įspūdis, jog Lietuva - ne šalis, o skandalų mėgėjų sam būris, kur visi drabstosi purvais ir dėl to jaučiasi laimingi.

Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška, komentodamas šias mintis, pareiškė neįsivaizduojantis, kaip diplomatas galės toliau dirbti mūsų šalyje. "Neįsivaizduoju, kaip jis kaip ambasadorius galės toliau dirbti Lietuvoje", - *Eltai* jis.

Lietuvos vadovai į B. Cepov žodžius reagavo gerokai santūriau. Paklaustas, ar Lietuva nesiieks, kad B. Cepov būtų atšauktas, bendrame komitetų posėdyje dalyvavęs užsienio reikalų ministras Antanas

(Nukelta į 4 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto Algirdas Saudargas sako, jog Vatikanas ruošiasi maldininkų iš viso pasaulio antplūdžiui. Nors kol kas pranešama, kad Popiežiaus Jono Pauliaus II būklė rami, tačiau jo sveikata yra kritiška. “Šv. Tėvo būklė tikrai labai sunki, tą sakė ir oficialus Vatikano atstovas. Aišku, kad Šv. Tėvas gali mirti bet kuriuo momentu. Nežinia, gal ši krizė ir praeis. Viskas yra Aukščiausiojo valioje. Visiems katalikams labai svarbu tai, kad Šv. Tėvas yra pilnos sąmonės, šviesios nuotaikos ir ramus. Tą pabrėžė ir Jono Pauliaus II atstovas spaudai”, - *Eltai* sakė ambasadorius A. Saudargas. Pasak jo, kaip tik balandžio 1 d. paaiškėjus, kad Jono Pauliaus II būklė yra kritiška, į Vatikaną atvyksta daug žmonių. Ypač daug maldininkų jau šiuo metu yra atvykusių iš Lenkijos, iš kur yra kilęs Jonas Paulius II. Apie atvykusiuosius iš Lietuvos A. Saudargas sakė kol kas žinių neturįs, be to, spėjo, kad norintiems iš Lietuvos skubiai atvykti į Vatikaną būtų gana sudėtinga, nes tiesioginio skrydžio į Romą iš Lietuvos nėra, daugelis maldininkų iš Lietuvos į Vatikaną greičiausiai vyktų autobusais. “Kol kas to didžiulio žmonių antplūdžio nėra, bet visi tam ruošiasi. Žmonių gausėja, jaučiasi, kad visi susijaudinę. Šv. Petro aikštė nuo balandžio 1 d. jau uždaryta, Italijos televizijos bei kiti stambiausi pasaulio televizijos kanalai nuolat jungia tiesiogines transliacijas iš Šv. Petro aikštės”, - sakė A. Saudargas.

Aušros Vartuose, koplyčioje prie Aušros Vartų Dievo Motinos Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir apaštalinis nuncijus arkivyskupas Peter Stephan Zurbriggen meldėsi už sergantį Popiežių Joną Paulių II. Naktį iš kovo 31 d. į balandžio 1 d. Popiežius patyrė širdies priepuolį, jam buvo suteiktas ligonių patepimo sakramentas.

Prezidentas Valdas Adamkus sveikina Seimo sprendimą ir dėkoja, kad buvo atsižvelgta į argumentus, kuriais remdamasis prezidentas antrą kartą teikė Tomos Birmontienės kandidatūrą į Konstitucinio Teismo teisėjos pareigas. Tai, komentuodama Seimo sprendimą, kuriuo buvo pritarta T. Birmontienės kandidatūrai, *Eltai* sakė prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė. Antrą kartą teikdamas Seimui T. Birmontienės kandidatūrą, prezidentas pabrėžė teisininkės kompetenciją ir profesionalumą. Iškart po balsavimo Seime prezidentas V. Adamkus pasirašė potvarkį dėl T. Birmontienės atleidimo iš prezidento patarėjos pareigų. Prezidento patarėjas Darius Gudelis *Eltai* sakė, jog jau yra svarstomos kelios kandidatūros į T. Birmontienės vietą. Kas pakeis T. Birmontienę Prezidentūroje, anot D. Gudelio, paaiškės artimiausiu metu. Per slaptą balsavimą kovo 31 d. už teisininkės kandidatūrą balsavo 68 parlamentarai, prieš - 59, 3 biuleteniai buvo sugadinti. T. Birmontienė pakeis nuo 1996 metų Konstitucinio Teismo teisėju dirbantį Augustiną Normantą, kurio kadencija jau yra pasibaigusi.

Seimo restorane - politikų karikatūros. Balandžio 1 dienos proga Seimo restorane atidaryta karikatūrininko Rimo Valeikio paroda “Portretiniai vaizdeliai”. Eksponuojamose karikatūrose vaizduojami Lietuvoje žinomi žmonės, dabartinės valdančiosios koalicijos vadai, Seimo nariai ir ministrai. Atidarymas parodą Seimo vicepirmininkas Česlovas Juršėnas tarė pagiriamąjį žodį karikatūros menui. Dėstydamas savo filosofijos esmę jis sakė, kad nesvarbu, kaip esi pavaizduotas, svarbiausia, kad esi pastebėtas. Beje, Č. Juršėnas yra surinkęs apie 1 tūkst. savo karikatūrų kolekciją. “Jeigu kada nors parengsiu knygą apie parlamentarizmo istoriją, tai ją iliustruosiu vien tik karikatūromis”.

Melagių dieną politikai gavo “Auksinius svogūnus”. Visus metus visuomenę linksminę politikai balandžio 1-ąją apdovanoti “Auksiniais svogūnais”. Statulėlių teikimo ceremoniją iš sostinės verslo, pramogų ir sporto centro “Forum Palace” tiesiogiai transliavo LNK televizija. Septintą kartą apdovanojimus rengianti LNK televizija šiemet nekvietė politikų į sceną dainuoti su populiariais atlikėjais. “Šios idėjos atsisakėme, nes tie, kurie dainavo ir galėjo dainuoti, jau dainavo”, - sakė renginio organizatorius Arūnas Valinskas. Dešimtąjį gimtadienį švenčianti LNK balandžio pirmąją pristatė dešimt “Auksinių svogūnų” nominacijų. Stiklines svogūnų skulptūrėles politikai gavo už “Metų šukuoseną”, “Metų pasaką”, “Metų galvosūkį”, “Metų rinkimus”, “Metų žygdarbį”, taip pat buvo apdovanotas “Metų sportininkas”, “Metų prototipas”, “Metų premjeras”, “Metų atradėjas” ir “Metų žemdirbys”. Lietuvos politikų humoristiniai apdovanojimai “Auksiniai svogūnai” rengiami nuo 1999 metų. Tiesioginė šios ceremonijos transliacija per LNK tradiciškai tampa labiausiai žiūrimu renginiu. Praėjusiais metais “Auksiniais svogūnais” susidomėjo daugiau nei pusė Lietuvos.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

NEPATEKO Į PREZIDENTŪRĄ

Vilnius, kovo 30 d. (ELTA). Trys Vilniuje dirbantys užsienio šalių diplomatai nepateko į priėmimą Prezidentūroje Lietuvos įstojimo į NATO metinių proga dėl pareingo apsaugos elgesio ir kai kurių etiketo "techninių reikalavimų" nepaisymo. Apsauga neįleido į priėmimą JAV, Rusijos ir Norvegijos ambasadų personalo "antrųjų asmenų", kurie buvo deleguoti pakeisti savo ambasadorius, dėl savų priežasčių negalėjusių atvykti į priėmimą.

Prezidento užsienio politikos patarėjas Edminas Bagdonas išsiaiškino, kodėl taip atsitiko, nustatyta, kad amerikietis neturėjo su savimi asmens dokumento, o Rusijos ir Norvegijos ambasados nebuvo informavusios Prezidentūros, jog jų ambasadoriai neatvyks.

VATIKANO MIESTAS:

POPIEŽIUS SĄMONINGAS, NORS BŪKLĖ BLOGĖJA

Vatikano miestas, balandžio 1 d. (ELTA, BBC). Popiežius Jonas Paulius II yra sąmoningas, jo būklė pastovi, tačiau pontifiko kraujospūdis nepastovus ir jam vis dar sunku kvėpuoti, žurnalistams sakė jo atstovas spaudai Joaquin Navarro-Valls. Popiežius yra "visiškai sąmoningas", aiškaus proto, "nepaprastai giedros nuotaikos" ir balandžio 1 d. auštant celebravo mišias, pranešė J.Navarro-Valls.

Pateikdamas antrąjį per mažiau nei septynias valandas pranešimą apie popiežiaus sveikatos būklę, J.Navarro-Vallsas nurodė, kad pontifiko kraujospūdis vis dar yra nepastovus. "Šiuo metu padėtis pastovi, bet lieka pastebimai rimta būklė", - per trumpą spaudos konferenciją žurnalistams sakė J.Navarro-Valls. Pasak atstovo, popiežius kovo 31 d. buvo "iš karto informuotas apie jo būklės rimtumą", bet nusprendė likti Vatikane, o ne grįžti į ligoninę.

Pasak J.Navarro-Valls, popiežius nuo kovo 31 d. prašė savo padėjėjų skaityti jam įvairias ištraukas, tarp jų - "Kryžiaus kelią", kuriuo prisimenamas Kristaus kančia ir nukryžiuojimas.

"Ties kiekviena stotimi jis žegnojosi", - sakė J.Navarro-Valls, kuris pridūrė, kad pontifikui rūpinasi keli gydytojai ir medicinos seserys. Jam teko tramdyti ašaras, kai jis sakė, kad per pastaruosius 26 Jono Pauliaus II popiežiavimo metus dar nematė tokių dalykų. Jau 20 metų Jono Pauliaus II atstovu spaudai esantis J. Navarro-Valls aiškiai susijaudino, kai jo buvo paklausta, ką jis asmeniškai jaučia dėl tokios blogos popiežiaus būklės. "Ne-

Iškilingas Seimo posėdis pirmųjų įstojimo į NATO metinių proga 2005 m. kovo 29 d. Kalba Lietuvos Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

Linos Žilytės nuotr.

manau, kad šiuo metu įdomūs mano jausmai. Tikrai, tai vaizdas, kokio niekada nemačiau per 26 metus ...Popiežius yra aiškaus proto ir nepaprastai giedros nuotaikos, (bet, kaip) tikėtasi, sunkiai kvėpuoja", - atsakė jis drebančiu balsu.

Aukšti Bažnyčios hierarchai sakė, kad pontifiko gyvybė gėsta ir jis yra prie mirties. "Jis ramiai gėsta", - sakė artimas pontifiko draugas, lenkų kardinolas Andrzej Maria Deskur, kurio žodžius balandžio 1 d. cituoja Italijos naujienų agentūra Agi.

Popiežiaus Jono Pauliaus II generalinis vikaras Romos vyskupijai kardinolas Camillo Ruini, kuriam pagal tradiciją priklausytų pranešti apie pontifiko mirtį, penktadienį paragino Romos gyventojus ir italus "karščiau melstis" už sergantį pontifiką.

C.Ruini nurodė, kad Romos Laterano Šv.Jono bazilikoje buvo celebruojamos mišios už popiežių.

Anksčiau vienas Romos lenkų bendruomenės vadovų tėvas Konrad Hejmo žurnalistams sakė, kad 84 metų popiežius yra pasirengęs mirčiai. "Popiežius supranta, kad padėtis labai sunki, tačiau jo nuotaika giedra, - sakė K.Hejmo. - Jis celebravo mišias, priėmė Ligoninių patepimo sakramentą, kitaip tariant, jis yra pasirengęs".

Jono Pauliaus II sveikata labai pablogėjo kovo 31 d. vakare, kai jis dėl šlapimo organų infekcijos pradėjo smarkiai karščiuoti. Kiek vėliau jo būklė stabilizavosi, tačiau po to dar labiau pablogėjo, nurodė Vatikanas.

Popiežiui mirus į Romą sukviečiami kardinolai iš viso pasaulio, kurie konklavoje

išrenka naują popiežių. Konklava Vatikano Siksto koplyčioje prasideda po popiežiaus mirties praėjus 15-20 dienų. Jonas Paulius II 1,1 mlrd. pasaulio katalikų vadovavo daugiau kaip 26 metus.

Žinios apie smarkiai pablogėjusią popiežiaus sveikatą didelį nerimą sukėlė visame pasaulyje, o ypač - gimtojoje Lenkijoje. Šalies bažnyčiose balandžio 1 d. rytą buvo aukojamos ankstyvosios Mišios už popiežių. "Pasaulis yra sulaukęs kvėpavimo", - komentavo italų žiniasklaida. Italijos ir Lenkijos televizijos stotys kelis kartus nutraukė savo programas ir transliavo specialias laidas apie popiežiaus sveikatą. Italijos žiniasklaidos teigimu, kovo 31 d. popietę popiežiui pakilo 40 laipsnių pagal Celsijų temperatūra. Teigiama, kad po tracheotomijos operacijos jis prarado apie 19 kilogramų svorio ir todėl jo organizmas tapo labiau pažeidžiamas.

Tuo metu, kai kardinolai, Romos kurijos nariai susirinko prie popiežiaus patalo, Roma ruošiasi imtis galimų nepaprastųjų priemonių. Romos miesto prefektas (policijos viršininkas) Achille Serra sušaukė tarpžinybinį pasitarimą. Jame tariamasi, kaip užtikrinti saugumą Italijos sostinėje, konkrečiai - prie Vatikano.

Italijos politinės partijos iš pagarbos popiežiui Jonui Pauliui II, kurio būklė blogėja, balandžio 1 d. atšaukė baigiamuosius regioninių rinkimų kampanijos mitingus, kurie turėjo įvykti šį savaitgalį, pranešė partijų vadai. "Šiandien nebus rengiami rinkimų kampanijos mitingai", - sakė ministras pirmininkas Silvio Berlusconi.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVA MINI NATO METINES

Prancūzijoje leidžiamas JAV laikraštis *International Herald Tribune* rašo apie Vilnių kaip nuostabų miestą, ypač senamiestį. “Lietuvos sostinė – nuostabasis baroko miestas. Jo centras, kuriame yra didžiausias senamiestis iš visų Baltijos valstybių, gerai matoma Gedimino pilis. Miestas rengiasi 2009-aisiais minėti Lietuvos pavadinimo-vardo paminėjimo tūkstantmečio jubiliejų. Šalia Katedros kyla Valdovų rūmai, kuriuos 1802 metais sugriovė caro Rusija”. Toliau laikraštis rašo, jog Neries krante kyla nauji pastatai. Sovietų metais ten buvo niūri pilkų namų statyba. Jau atidarytas “Europos centras” – aukščiausias pastatas Baltijos valstybėse. Matomas “Akropolio” prekybos centras 70 tūkstančių kvadratinų metrų ploto.

Laikraštis pataria užsieniečiui daugiausia dėmesio skirti Vilniaus senamiesčiui. Ten daugiausia atnaujinta pastatų. Nauji namai statomi su erdviais butais, griežtai laikantis neoklasicizmo ar baroko tradicijų. Baigiamas atstatyti nacių sugriautas žydų kvartalas. Pagerėjo susisiekimas lėktuvais. Šiuo metu skraidinami žmonės du kartus per dieną į pagrindinius Europos miestus. “British Airways” iš Londono ruošiasi tiesioginiams skrydžiams. Rašoma, kad Lietuvoje, kai tapo Europos Sąjungos nare, nebėra rizikos pirkti namus. Be šių palankių sąlygų, tautinė valiuta – litas bus surištas su euru ir prisijungs prie euro zonos valstybių. Apie Lietuvos ekonominę pažangą palankiai atsiliepė ir JAV ambasadorius Vilniuje Stephen Mull. Tai viena medalio pusė. Kita skamba kitaip.

Lietuvos Seime buvo paminėtos pirmosios NATO grupės narystės metinės. Ten buvo pareikšta svarbių mūsų kraštui minčių – kaip užkirsti kelią Rusijai daryti įtaką Lietuvos valstybei per švietimo sistemą. Lietuvos spauda, ne valdžios įstaigos, iškėlė, kad kelios dešimtys Lietuvos pareigūnų studijuoja teisę ir kitas disciplinas neaiškiais keliais atsidarę Rusijos mokyklose. Vien tik Policijos departamento duomenimis, šiuo metu 92 Lietuvos policijos pareigūnai studijuoja daugiausia Maskvoje naujame teisės institute, specialiai užsienio studentams, Kaliningrado teisės institute ir Baltijos rusų institute. Daug yra baigę minėtas aukštąsias mokyklas. Ar kas galėjo 1990 metų kovą įsivaizduoti, kad laisvą Lietuvą po 15-kos metų valdys tokia keista keturių žmonių politinė taryba – savotiškas Centro komiteto sekretoriatas. Viršūnėje vėl tas pats pirmasis sekretorius, o antrasis sekretorius, kuris viską prižiūri ir kontroliuoja pirmąjį, kaip ir buvo – vėl rusas. Kultūros ministras, žinoma, vėl rusas. Valstybės saugumą tvarkys KGB rezervistas. Kovo 11-oji švenčiama su šovinininės rusų grupės “Liube” koncertu Siemens arenoje, kuris pavadintas “Rasseja”. O kaip Kaune, lietuviškiausiame mieste Lietuvoje? Kai Seimo pirmininkas sveikina Kovo 11-osios signatarus, tai tuo metu Kauno klube Rusiją šlovinanti grupė “Liube” traukia KGB smogikų “Alfa” neoficialų himną.

Ačiū Dievui, kad 2004 metų kovo 29 dieną Lietuva kartu su Estija, Latvija, Bulgarija, Rumunija, Slovakija ir Slovėnija tapo NATO narėmis ir balandžio 2-ąją Lietuvos valstybinė vėliava buvo iškelta prie NATO būstinės Briuselyje. Ar ne simboliška, kad praėjus metams, balandžio pabaigoje Vilniuje įvyks pirmasis naujojo NATO valstybių užsienio reikalų ministrų pasitarimas.

S. Tūbėnas

RUSIJOS POLITIKĖ DŽIAUGIASI, KAD LIETUVA
GEGUŽĖS 9-ĄJĄ NEPATAIKAUS V.PUTIN

Maskva, kovo 31 d. (ELTA). Žinoma Rusijos opozicijos politikė - "Demokratinės sąjungos" pirmininkė Valerija Novodvorskaja sveikina Lietuvos ir Estijos vadovų apsisprendimą nepriimti Rusijos prezidento, kurį vadina diktatoriumi, kvietimo dalyvauti gegužės 9-osios išskilmėse Maskvoje. Jos teigimu, švęsti pergalę turi pagrindo sovietinio jungo nepatyrusios valstybės, o ne tos, kurias Antrajam pasauliniam karui baigiantis esą "išlaisvino" sovietų kariuomenė.

"Lietuvos vadovas, ačiū Dievui, neatvyks į Maskvą švęsti gegužės 9-osios - vadinamosios "pergalės dienos". Tai, kas rengiama Maskvoje, yra sovietinis siautėjimas. Tikrąją pergalę, kurią gali švęsti, pasiekė ne SSRS, o Europa, ir švęsti turi pagrindo ta jos dalis, kuriai neteko sovietinis jungas, o ne ta, kuri patyrė sovietų kariuomenės "išvadavimą", - sakė V. Novodvorskaja. Rusijos politikės žodžiais, tirono, kuris liko gyvas, pavaldiniams po karo gyvenimas tapo dar blogesnis, nes tirono rankos tapo laisvesnės ir jis energingai ėmėsi "smaugti" savo pavaldinius. Šiomis aplinkybėmis, anot V. Novodvorskajos, buvusios "sovdepijos" piliečiams gegužės 9-ąją nėra ko švęsti. "Nebent jie švęstų 1948 metais sustiprėjusių represijų siaubą arba tai, kad nacių koncentracijos stovyklų belaisvius ga-

benę ešelonai buvo apsukti į sovietų koncentracijos stovyklas Sibire".

Ji taip pat pažymėjo, jog V. Putin kvietimo nepriėmę užsienio valstybių vadovai neužsitrauks sau gėdos, pataikaudami diktatoriui. "Džiaugiuosi, kad Lietuva, sovietinei "perestrojkai" baigiantis paskelbusi nepriklausomybę, bus tarp tų, kurie nedalyvaus Raudonojoje aikštėje ir taip neužsitrauks gėdos, nepataikaus dar vienam Rusijos diktatoriui - V. Putin ir ignoruos siautulį Raudonojoje aikštėje. Norėtusi, kad ir Latvijos prezidentė netaptų vienybės laužytoja. Demokratinė sąjunga ragins visus kviečiamuosius gegužės 9-ąją į Maskvą nevykti", - sakė V. Novodvorskaja.

Prie Rusijos prezidento seniai įsteigtą specialią valdybą, kuri turės ginti šios valstybės interesus artimajame užsienyje bei "kultūros ir dvasiniais ginklais" kovoti prieš "oranžines" ir panašias revoliucijas, V. Novodvorskaja vertino pašaipiai.

"Lietuvai po įstojimo į NATO nereikia nerimauti dėl visų Rusijos, jos prezidento bei prie jo steigiamų valdybų šizofreniškų išsišokimų. Lietuvoje "oranžinė" revoliucija įvyko gana seniai, kai tokių valdybų nė būti nebuvo. Tą dieną, kai Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės stovėjo susikibę rankomis Baltijos kelyje, galima sąlyginai vadinti "oranžine". Rusijos valdžia kažkaip

vėlai susizgribo - dabar jau ji nieko nepakeis. Tie, kurie dirbs minėtoje valdyboje, Baltijos valstybėms nieko nepadarys. Galės tik graužtis alkūnes ir lieti ašaras gaudami už tai atlyginimus", - tvirtino politikė.

Rusijos prezidentas Vladimir Putin paskyrė žinių agentūros "Regnum" vadovą Modest Kolerov vadovauti Tarpregioninių ir kultūrinių ryšių valdybai prie Rusijos Federacijos prezidento. "Nieko neturėtų trikdyti šie "tarpregioniniai ir kultūriniai ryšiai". Šita valdyba užsiiminės kontrrevoliucija posovietinėje erdvėje. Rusijos prezidento puslapyje pasirodė dokumentas, kuris vadinasi "Pažyma apie Tarpregioninių ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis valdybos veiklą". Ten nurodyta, jog "didelė šios valdybos veiklos sritis yra nepriklausomose valstybėse, susikūrusiose buvusios SSRS teritorijoje", - M. Kolerov paskyrimo proga skelbta Rusijos interneto portale "Utro.ru". Anot M. Kolerov, Rusija turinti ginti savo interesus visoje posovietinėje erdvėje bei darysianti tai "kultūros ir dvasingumo ginklais".

Žinių agentūros "Regnum", kuriai vadovauja M. Kolerov, interneto puslapyje pastaruoju metu periodiškai skelbiami straipsniai, "demaskuojantys" Rusijos priešus, kurie aplink šią valstybę esą rezga "aksomines revoliucijas", kenkia jos interesams, pakerta suverenumą.

1981 M. PASIKĖSINIMĄ
Į POPIEŽIŲ SUPLANAVO
SOVIETAI

Buvusios Rytų Vokietijos žvalgybos tarnybų archyvuose rasti nauji dokumentai patvirtina, kad 1981 metais įvykdytą pasikėsinimą į popiežių Joną Paulių II suplanavo Sovietų Sąjungos Valstybės saugumo komitetas (KGB), kuris pavedė šią užduotį atlikti bulgarų agentams, praneša Italijos dienraštis.

Laikraštis *Corriere della Sera* rašo, kad Vokietijos vyriausybės rasti dokumentai rodo, jog nužudyti popiežių KGB nurodė kolegoms iš Bulgarijos, o koordinuoti operaciją ir paskui paslėpti jos pėdsakus pavedė Rytų Vokietijos žvalgybai "Stasi".

Po to Bulgarija perdavė pasikėsinimo planą turkų ekstremistams, tarp kurių buvo ir Mehmetas Ali Agca, 1981 metų gegužės 13 dieną Šv. Petro aikštėje paspaudęs gaiduką.

Anot dienraščio, rasti dokumentai perduoti Bulgarijai, su jais bus supažindinta ir Italijos parlamento komisija, ti-

rianti buvusių Rytų Europos komunistinių režimų veiklą Italijoje.

Kaip rašo laikraštis, dokumentus daugiausia sudaro "Stasi" operatyvininkų laiškai Bulgarijos kolegoms, kuriuose tariamasi dėl pagalbos, kaip po išpuolio paslėpti pėdsakus ir nuneigti Bulgarijos dalyvavimą.

Šiuo metu Turkijoje kalintasis M.Ali Agca po suėmimo tvirtino, kad operacijai vadovavo Bulgarijos ambasada Romoje. Bulgariai visada tikino esą niekuo dėti ir teigė, jog M.Ali Agca pasakojimai tėra antikomunistinis sąmokslas, kurį surezgė Italijos žvalgyba ir Jungtinių Valstijų Centrinė žvalgybos valdyba.

Laikraštis pastebi, kad rastieji dokumentai tik patvirtina popiežiaus prisiminimus apie 1981 metų gegužę įvykdytą pasikėsinimą, kuriais jis dalijasi savo knygoje "Atmintis ir tapatybė: pokalbis tūkstantmečių sankirtoje". Popiežius teigia esąs tikras, kad M.Ali Agca nebuvo išpuolio sumanytojas ar vadovas.

TEISMAS ATMETĖ
REIKALAVIMUS
ATLYGINTI VOKIEČIAMS
UŽ SSRS KARIUOMENĖS
UŽGROBTAS ŽEMES

Europos Žmogaus Teisių Teismas atmetė reikalavimus išmokėti kompensaciją tiems vokiečiams, kurių žemes ar turtą buvo užgrobusi SSRS kariuomenė, okupavusi Vokietijos teritoriją Antrojo pasaulinio karo pabaigoje. Strasbūro teismas priėmė sprendimą, kad susivienijusios Vokietijos valdžia nėra atsakinga už bet kuriuos sovietų kariuomenės veiksmus, ir atmetė 71 šalies piliečio reikalavimus atlyginti materialinę žalą, kurią jiems padarė VDR valdžia po 1949 metų. "Teismas nusprendė, kad Vokietijos Federacinė Respublika nėra atsakinga už veiksmus, padarytus kurstant sovietų okupacinėms pajėgoms", - sakoma teismo nutartyje.

Vokietija taip pat neatsako už tuos aktus, "kitos valstybės padarytus prieš savo žmones, nors Vokietijos Federacinė Respublika yra VDR teisių perėmėja", sakoma nutartyje.

Delfi

SEIMO KOMISIJA AIŠKINSIS, KAS PAVIEŠINO SLAPTĄ DOKUMENTĄ

Vilnius, kovo 31 d. (ELTA). Po ilgų diskusijų ir dviejų anksčiau darytų pertraukų ketvirtadienį Seimas sudarė Darbo partijos frakcijos pasiūlytą laikinąją komisiją, tirsiančią per KGB rezervininkų skandalą riboto naudojimo dokumento dingimo ir paviešinimo aplinkybes.

Šioje komisijoje dirbs 8 įvairioms frakcijoms atstovaujantys parlamentarai. Tai Valsietiečių ir Naujosios demokratijos frakcijos narys Kazys Bobelis, liberalcentristas Jonas Čekuolis, Darbo partijos frakcijos narys Kęstutis Daukšys, socialliberalas Gediminas Jakavonis, konservatorius Donatas Jankauskas, socialdemokratas Juozas Palionis, liberaldemokratė Marija Aušrinė Pavilionienė. Naujai laikinajai komisijai vadovaus Seimo **Darbo partijos** frakcijos narė Vilija Vertelienė.

Seimo sudaryta komisija turės atsakyti į klausimą, kas iš Seimo laikinosios komisijos, tyrusios Alfredo Pekeliūno, Arvydo Pociaus ir Antano Valionio buvimo SSRS valstybės saugumo komiteto rezervo sąrašuose faktus ir aplinkybes, narių negražino ir paviešino riboto naudojimo dokumentą.

Nustačius nusizengusį laikinosios komisijos narį, negražinusį ir paviešinusį riboto naudojimo dokumentą, tyrimo me-

džiaga bus perduota prokuratūrai. Laikinoji komisija taip pat turėtų pateikti informaciją, kaip Seime laikomasi bendros darbo su slaptais dokumentais tvarkos.

Naujoji komisija tyrimo išvadas turės pateikti Seimui tvirtinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį.

Kai kurie parlamentarai, vertindami naujos komisijos sudarymą, sakė, kad tai noras susidoroti su socialdemokratu Algimantu Salamakinu, kuris, kaip kalbama, galėjęs paviešinti tokį dokumentą. Liberalcentristas Eligijus Masiulis apgailestavo, kad Seimas tampa sąskaitų suvedinėjimo vieta. Parlamentaras Rimantas Smetona sakė, kad to darbo neturėtų imtis Seimas, nes tai jau tiria Valstybės saugumo departamentas.

Parlamentaras Egidijus Klumbys apgailestavo, kad „darbiečiai“ bando suvedinėti sąskaitas su A. Salamakinu, su kuriuo šios partijos pirmininkas Viktoras Uspaskichas vienoje apygardoje varžėsi dėl Seimo nario mandato.

Seimas nepritarė Tėvynės sąjungos frakcijos nario Jurgio Razmos siūlytomis korektiškesnėms nutarimo formuluo-tėms, kuriose nebuvo išankstinių nuostatų, kad dokumentą galėjo paviešinti Seimo narys.

diplominio protokolo rėmų, - kalbėjo parlamentaras. - Taip gali pasakyti verslininkas, šiaip politikas, bet ambasadorius turi būti pagarbus valstybei, kuriai atstovauja, ir valstybei, kurioje jis yra. Šiuo atveju tai išėjo už statuso rėmų, todėl yra smerktina. Manau kad B. Cepov ras būdą, kaip šitą savo klaidą ištaisyti”.

Anot Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirminko Alvydo Sadecko, prieš Lietuvai oficialiai reaguojant į B. Cepov elgesį, reikėtų išlaikyti tam tikrą pauzę. “Mūsų pozicija turi būti išmintinga, ori ir principinga, - kalbėjo parlamentaras.

Kaip pripažino A. Sadekas, pastaruoju metu **pastebimas Rusijos specialiųjų tarnybų suaktyvėjimas**, tačiau jis “nėra šiandieninis ar vakar dienos”, o prasidėjęs nuo Lietuvos įstojimo į NATO ir ES.

Posėdyje dalyvavo ir Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius Arvydas Pocius bei Antrojo operatyvinių tarnybų departamentu prie Krašto apsaugos ministerijos vadovas Gintaras Bagdonas. Komiteto vadovo teigimu, būtent šios struktūros turėtų atidžiai stebėti situaciją ir reaguoti į bet kokius aktyvesnius veiksmus.

Estijos prez. Arnold Ruutel ir Lietuvos prez. Valdas Adamkus paskelbė liksią su savo tautomis ir nedalyvausią gegužės 9-ąją Maskvoje rengiamose iškilmėse, tačiau Latvijos prezidentė V. Vykė-Freiberga nesutiko su jų nuomonėmis ir pareiškė dalyvausianti, nepaisydama, kad karo pabaiga atnešė Latvijai naują sovietinę okupaciją.

LR nuotr.

JAV SUSIRŪPINO ŽMOGAUS TEISIŲ RIBOJIMU RUSIJOJE

Washington DC, kovo 29 d. (ELTA). JAV vyriausybė yra sunerimusi dėl žmogaus teisių ribojimo Rusijoje. Šioje šalyje didėja politinis spaudimas teisingumo žinyboms, ribojama žiniasklaidos laisvė, teigiama metinėje ataskaitoje apie diplomatinis JAV veiksmus žmogaus teisių apsaugos visame pasaulyje klausimu. Ataskaita kovo 28 d. paskelbta Vašingtone.

JAV vyriausybė dėl žmo-

gaus teisių padėties ne kartą yra atkreipusi Rusijos prezidento Vladimir Putin dėmesį. Prezidentas George W. Bush šią temą palietė ir susitikimuose su V. Putin praėjusių metų lapkritį Santjage bei vasarį Bratislavoje.

JAV valstybės departamentas taip pat kritikavo žmogaus teisių būklę Kinijoje, tačiau atkreipė dėmesį į sėkmingas JAV pastangas siekiant politinių kalinių paleidimo.

NVS VADOVAI GEGUŽĖS 9-ĄJĄ VYKS Į MASKVĄ

Maskva, kovo 31 d. (ELTA). Niekas iš Nepriklausomų Valstybių Sandraugos vadovų "neatsisakė dalyvauti pergalės prieš nacius 60-mečio minėjimo iškilmėse Maskvoje gegužės 9 d.", pareiškė Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov, šiuo metu viešintis Minske. "Oficialiai savo dalyvavimo dar nepatvirtino dvi trys valstybės. Tačiau pranešimo apie atsisakymą atvykti negavome", - sakė jis ir pridūrė, jog kol kas Kremliaus kvietimus gegužės 9 dieną atvykti į Maskvą "atmetė tik Lietuva ir Estija".

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus žurnalistams sakė: "Noriu pasidžiaugti, kad ne tik Estija ir Lietuva, bet Ukraina irgi apsisprendė nedalyvauti iškilmėse Maskvoje. Esu girdėjęs ir apie britų premjero T. Blair nedalyvavimą, taip pat apie Japonijos premjero atsisakymą. Tai taip pat kai ką pasako". Prezidentas V. Adamkus yra paskelbęs nevyksiąs į pergalės prieš nacius 60-mečio iškilmės Maskvoje ir gegužės 9-ąją visų žuvusiųjų atminimą pagerbsiąs Lietuvoje su savo tauta. Tokį patį sprendimą paskelbė ir Estijos prezidentas Arnold Ruutel.

JAV RENKA ŽINIAS APIE A.LUKAŠENKOS SĄSKAITAS

Washington DC, balandžio 1 d. (ELTA). JAV vyriausybė renka informaciją apie sąskaitas bankuose, priklausančias Baltarusijos prezidentui Aleksandr Lukašenka ir kitiems aukštiems jo režimo pareigūnams. Tai interviu "Laisvės radijui" pareiškė JAV ambasadorius Minske George Krol.

Pasak jo, duomenys kaupiami pagal Demokratijos Baltarusijoje rėmimo įstatymą, kurį praėjusių metų spalį priėmė JAV Kongresas. Jis leido Valstybės departamentui taikyti sankcijas A. Lukašenka ir jo vyriausybei.

Ambasadorius G. Krol ne-

A. KWASNIEWSKI SVARSTYTŲ GALIMYBĘ VADOVAUTI JT

Varšuva, balandžio 1 d. (ELTA). Lenkijos prezidentas Alexandr Kwasniewski pareiškė, kad jis apsvarstytų galimybę tapti Jungtinių Tautų (JT) generaliniu sekretoriumi, jei ši institucija būtų reformuota ir jai būtų suteikta daugiau galių. A.Kwasniewski pareiškė iš kai kurių šalių vadovų girdėjęs tokių siūlymų. Dabartinis JT vadovas Kofi Annan iš posto turėtų pasitraukti 2006 metais.

"Jei šiai organizacijai būtų suteikta daugiau įgaliojimų, tai būtų įdomus iššūkis", - sakė A.Kwasniewski. "Tačiau jei JT liks su tomis pačiomis funkcijomis, aš netikčiau šiam postui".

atskleidė, kurių šalių bankuose yra Baltarusijos režimo veikėjų sąskaitos.

A. Lukašenka daugelį metų valdo Baltarusiją geležine ranka. Jis slopina opoziciją, persekioja nepriklausomą žiniasklaidą, pratęsia savo įgaliojimus referendumais, kurių rezultatus tarptautinės organizacijos laiko suklastotais. Prezidentui, kaip ir kitiems aukštiems Baltarusijos pareigūnams, taikomas draudimas vykti į JAV ir Europos Sąjungos šalis.

JUNKIMĖS Į ATMINIMO IR MALDOS DIENĄ GEGUŽĖS 8-ĄJĄ

Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visuomenę ir lietuviškas organizacijas bei institucijas 2005 m. gegužės 8 d., sekmadienį išeivijoje prisiminti karo aukas ir visus per penkis okupacijos dešimtmečius nukentėjusius Lietuvos nepriklausomybės gynėjus.

Tą pačią dieną yra švenčiama Motinos diena. Ypatingai dera šią dieną prisiminti mūsų

tautos aukas, nes Lietuvoje vykusį priespauda ir persekiojimai palietė kiekvieną šeimą, ypač šeimos širdį – motiną. Jų pasiaukojimas įkvėps daugel ateinančių kartų. Šią dieną paskirkime ypatingam atminimui, paraginkime kiekvieną lietuvių pagal vietos sąlygas jį paženklinti derama pagarba ir susikaupimu.

Amerikos Lietuvių Taryba

(Atkelta iš 1 psl.)

SANTYKIUOSE SU...

Valionis lakoniškai priminė: “Mes skiriame ir atleidžiame pagal nustatytą procedūrą savo ambasadorius, o ne užsienio valstybių”. Pasak ministro, išimtiniais atvejais ambasadorių būtų galima paskelbti persona non grata. “Išimtinai retai (galima paskelbti - *ELTA*), bet būna visko”, - pažymėjo ministras, tačiau nuo išsamesnių komentarų susilaikė.

Posėdžio dalyviai žurnalistams vieningai tvirtino, jog apie užuominas Rusijai, kad ši atšauktų ambasadorių, nebuvo kalbama. Anot J. Karoso, šiuo metu Lietuvos politikams ir diplomatomis nereikėtų aštrinti situacijos, o likti racionaliams. Paklaustas, ar ateityje vertės kvieisti ambasadorių į oficialius renginius, jei jis atsisako dalyvauti, komiteto vadovas pažymėjo: “Manau, kad mes neturime pasiduoti jo provokacijoms. Turime kvieisti visus ambasadorius”.

J. Karosas teigė manantis, kad B. Cepov pareiškimai yra ne Rusijos parengta speciali programa, skirta Lietuvai provokuoti, o nesivaldymas reaguojant į žiniasklaidos pranešimus. “Tai, ką pasakė B. Cepov, bet koku atveju išeina už

AMBASSADE DE LITUANIE

Antanas Dundzila

II.

Teisiškai Lietuva bylą laimėjo, tačiau tuo reikalas dar nesibaigė. Kreipkime dėmesį į visą dešimtmetį trukusius įvykius:

- 1992 lapkričio 26 – Prancūzijos tribunolo sprendimas (ambasadorius O. Balakauskas);
- 2002 spalio 7 d. dabartinį pastatą Lietuva įsigijo nuosavybės teisėmis (ambasadorė A. Skaisgirytė-Liauškienė);
- 2003 m. Prancūzija prisiėmė atsakomybę už Rusijos piratišką laikyseną ir išmokėjo Lietuvai kompensaciją už negražintą pasiuntinybės pastatą...

Neabejoju, kad su kompensacijos priėmimu Lietuva atsisakė teisių į 1925 m. už 300 tūkst. tuometinių litų, viename iš gražiausių Paryžiaus kvartalų pirkta pastatą (P. Klimo teigimu: masyvi statyba, grakštus fasadas, vitražai, liftas, išėjimas į dvi gatves ir t.t.). Bet, vėl mano nuomone, toks sprendimas šiandien gali turėti ir gerąją pusę: juk galimas daiktas, kad, jei rusai būtų perdavę senuosius rūmus Lietuvai, tai jie būtų juos išplėšę, sugadinę, pripylę cemento į vandentiekio bei kanalizacijos vamzdžius – taip juk “išsikraustė” jų kariuomenė iš Če-

koslovakijos, Lenkijos...Ką gi, tegalima tikėtis, kad Romoje rusų tebeokupuotų Lietuvos pasiuntinybės rūmų reikalas bus panašiai išspręstas.

Lankantis užsienio kraštų sostinėse, apart muziejų, paminklų, viešbučių bei restoranų, tautiškumo prasme yra beveik sveika stabtelėti ir Lietuvos ambasadose. Jas lankau su XX amžiaus istorine nostalgija bei viltingu žvilgsniu į nepriklausomybę atgavusią Lietuvą. Jei pilyse ar piliakalniuose bandome pajusti ryšį su, sakykime, viduramžių Giediminaičiais, tai ambasadų kabinetuose atbunda knygos ar net asmeniškai sutikti dabartinių ambasadorių pirmtakai – Petras Klimas, Kazys Škirpa, tėvas ir sūnūs Lozoraičiai, tėvas ir sūnus Bačkiai bei kiti.

Už daugelį čia suminėtų duomenų esu dėkingas ambasadose Paryžiuje patarėjui, Giedriui Mickūniui, Lietuvos diplomatinėje tarnyboje dirbančiam nuo 1992 m. Taip pat naudojausi leidiniais: P. Klimo “Lietuvos diplomatinėje tarnyboje” - “Mintis” Vilnius 1991 ir S. Bačkio “Lietuvos diplomatinė tarnyba (1940 06 15 – 1990 03 11)” – atspaudas iš “Istorijos” XXXVI t. Vilnius 1999.

(Pabaiga)

Lietuvos ambasadose Paryžiuje apylinkė 2004.XII.30.

A. Dundzilos nuotr.

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTE PAMINĖTOS NATO PLĖTROS METINĖS

Š.m. kovo mėn. 29 d. Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) Valstybės departamente paminėtos Lietuvos bei kitų 6 Vidurio Europos valstybių narystės NATO metinės.

Minėjime dalyvavo Bulgarijos, Estijos, Latvijos, Rumunijos, Slovakijos ir Slovėnijos ambasadoriai ir diplomatai; Lietuvos ambasadą Vašingtone atstovavo ambasadose įgaliotoji ministrė Kornelija Jurgaitienė.

Susirinkusius diplomatus pasveikinęs JAV Valstybės departamento pasekretorius Nichol Burns priminė, jog prieš Prahos Viršūnių susitikimą 2002 m., kuriame 7 Vidurio Europos valstybės buvo pakviestos prisijungti prie

NATO, buvo skeptikų manančių, kad NATO plėtra gali susilpninti Aljansą. “Tačiau šie nuogąstavimai nepasitvirtino, o jūsų šalių narystė sustiprino Aljansą tiek politiniu, tiek kariniu požiūriu,” kalbėjo N.Burns, 2001-2005 m. buvęs JAV ambasadoriumi prie NATO. “Jūsų šalys suteikė Aljansui energijos ir dinamiškumo,” kalbėjo Amerikos diplomatas, pripažindamas, kad naujos narės neretai būna pirmosios “pralaužusios ledus” ir pasidžiaugė, kad Lietuva buvo pirmoji valstybė NATO gyvavimo istorijoje paskyrusi šalies ambasadore prie NATO moterį- Gintę Damušytę.

Amerikos diplomatas pa-

brėžė, kad NATO plėtra buvo ypač svarbi trims Baltijos valstybėms, nes tai joms reikė istorinio teisingumo atstatymo tąsą po 50 metų trukusios okupacijos.

JAV Valstybės sekretoriaus padėjėjo pavaduotoja Heather Conley, kreipdamasi į Lietuvos atstovę K. Jurgaitienę, padėkojo Lietuvai už parodytą lyderystę prisiimant vadovauti provincijos atstatymo komandai (*Provincial Reconstruction Team*) Afganistane.

“Lietuvos pavyzdys puikiai iliustruoja, kad naujos NATO narės sustiprino Aljansą, o NATO tapo labiau pasirėngusi ginti saugumą ir stabilumą pasaulyje,” kalbėjo JAV diplomatė.

LR ambasadose inf.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
LXXXXIV

Be jedinstvininkų, veikė daug ir kitų rusakalbių “vieningos SSKP, SSRS” gynėjų organizacijų, kurioms dažniausiai priklausė tie patys bolše-

vikiniai “elementai”. Savotiškas **antilietuviškųjų organizacijų štabas buvo Partinių organizacijų sekretorių taryba, kuriai priklausė są-**

junginio pavaldumo - rusiškųjų įmonių pirminių partinių organizacijų sekretoriai, suburti daugiausia partijos Vilniaus miesto Spalio rajo-

JAV prezidentas R.Nixon (ketvirtas iš dešinės) laisvoje Lietuvoje, 1990 m. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Akto “Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo” signatarai: L.L.Andrikenė (kairėje), B.J.Kuzmickas (trečias iš dešinės), Sąjūdžio Tarybos ir Sąjūdžio Seimo narys A.Medalinskas (dešinėje).

Antano Ališausko nuotr.

no komiteto sekretoriaus V.Švedo iniciatyva 1988 m. rugsėjo mėnesį kaip atsvara Sąjūdžiui. Tačiau ta taryba ypač aktyviai ėmė reikštis nuo 1989 m. vasaros LKPCK leidus ir savo spaudoje skelbti kai kuriuos diskusinius straipsnius LKP statuso klausimais. Partinių organizacijų sekretorių tarybos “branduoliui”, be paties jos vadeivos V.Švedo, priklausė: Vilniaus radijo matavimo technikos prietaisų mokslo tiriamojo instituto partinės organizacijos sekretorius V.Antonovas, Silikatinų dirbinių gamyklos - D.Šichteris, “Elfos” elektrotechnikos gamyklos - V.Maksimovičius, “Vilmos” gamybinio susivienijimo - M.Aleksejevas ir kiti. Sekretorių taryba buvo ir savotiškas jedinstvininkų ideologinis vadovas, ji parengė daugelį jų skelbtų nutarimų, deklaracijų, atsisaukimų.

V.Švedo ir jo bendrininkų iniciatyva buvo suburtas ir kitas antilietuviškas susivienijimas - **Tarybų Lietuvos piliečių komitetas, veikęs kartu su Partinių organizacijų sekretorių taryba ir “Jedinstvos” vadeivomis.** Tas pat pasakytina ir **apie Tarybų valdžios Lietuvoje gynimo komitetą.**

Iš esmės jis irgi niekuo nesiskyrė nuo kitų minėtų SSKP šalininkų sukurtų susivienijimų. Pavyzdys gali būti 1989 m. rugpjūčio 27 d. **“Tarybų valdžios Lietuvoje gynimo komiteto pareiškimas”:**

“SSKP CK Pareiškime “Dėl padėties tarybinio Pabaltijo respublikose” rimtai susirūpinta visuomeninės-politinės situacijos raida Pabaltijyje. Visiškai pritariame tam susirūpinimui, nes esame šios neregėto masto kampanijos Lietuvai iš TSRS sudėties išvesti tiesioginiai liudininkai.

Štai jos pagrindiniai etapai. 1988 m. lapkričio 20 d. - išplėstinis “Sąjūdžio” seimo posėdis. Priimamas “Pareiškimas dėl Lietuvos ir jos piliečių moralinės nepriklausomybės nuo bet kurių SSRS įstatymų, varžančių Lietuvos nepriklausomybę”. 1989 m. vasario 16 d. - Lietuvos pertvarkos Sąjūdžio seimo deklaracija dėl Lietuvos nepriklausomybės.

1989 m. balandžio mėn. įvykusioje “Sąjūdžio” seimo 4 sesijoje priimami nutarimai, kurių pagrindu LSSR Aukščiausioji Taryba savo 11 sesijoje 1989 m. gegužės 18 d. patvirtino šiuos dokumentus.

(Bus daugiau)

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS SUPAŽINDINO SU BEVIZIO REŽIMO PROGRAMOS GAIRĖMIS

JAV Valstybės departamentas supažindino Čekijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Slovakijos ir Vengrijos ambasadorius JAV su vizų režimo panaikinimo šioms Vidurio Europos ir Baltijos šalims programos gairėmis (*Visa Road Map for Central Europe and the Baltics*).

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas pristatyme padėkojo, kad programoje atsižvelgta į Lietuvos ir kitų naujų Europos Sąjungos narių interesus bendrai su JAV siekti bevizio režimo.

“Suprantame, kad bevizio režimo įgyvendinimo pasiruošimui reikės laiko, esame pasirengę vykdyti reikalavimus, nurodytus JAV įstatymuose”, - sakė Lietuvos ambasadorius

Valstybės departamento pristatytoje iniciatyvoje teigiamai, kad vizų režimo atsisakymo gairės yra natūralus tęsinys JAV prezidento George Bush Bratislavoje vasario 24 dieną iškeltos tikslas “gilinti draugystės ryšius tarp Amerikos ir Vidurio Europos žmonių, paremtus bendromis vertybėmis, meile laisvei ir tikėjimu kiekvieno žmogaus orumu”.

LR ambasados inf.

VADOVAUS PROGRAMAI ROMOJE

Sophia Gruzdis, architektūros lektorė ir kritikė, *Undergraduate studies of the School of Architecture* direktorė Yale universitete (New Haven, CT), buvo paskirta šios vasaros 2005 *Yale in Rome* programos vadove.

Rome: Continuity and Change yra intensyvus keturių savaitių vasaros kursas Romoje. Jis suteikia Yale universitetą baigusiems studentams (graduate students) proga plačiai apžvelgti to miesto svarbiausias architektūrinės vietas, topografiją, bei miesto organizavimo sistemas. Nuolat besikeičiančio miesto kontekste yra studijuojami pavyzdžiai nuo senovės iki dvidešimto amžiaus. Pagrindinis įrankis

Vizų režimo atsisakymo programos reikalavimai bus taikomi kiekvienai valstybei individualiai. Programos reikalavimai numato, jog joje dalyvaujančios valstybės turi įgyvendinti biometrinius, techninius ir saugumo reikalavimus, numatytus JAV teisiniuose aktuose. Vizų atsisakymo programa taip pat ragina Vidurio Europos ir Baltijos valstybių piliečius, gavusius JAV vizas, **nepažeisti buvimo JAV reikalavimų.**

Vizų režimo atsisakymo programa taip pat numato, kad JAV ambasados Vidurio Europos ir Baltijos valstybėse peržiūrės savo reikalavimus, kurie šiuo metu taikomi tų valstybių piliečiams, kreipiantis dėl JAV turistinių ir verslo vizų. JAV Administracija kiekvienais metais peržiūrės vizų atsisakymo programoje dalyvaujančių valstybių pažangą įgyvendinant programos keliamus reikalavimus. Numatoma, kad neužilgo dvišaliu pagrindu prsidės konsultacijos dėl vizų režimo atsisakymo programos gairių įgyvendinimo.

LR ambasados inf.

tyrinėjant pastatus, kraštovaizdį ir sodus mieste ir užmiestyje, yra piešimas.

Sophia Gruzdis įsigijo magistro laipsnį *Harvard University School of Design*. Ji yra skaičiusi paskaitas architektūrinėmis temomis *Cornell University*, *New York Institute of Technology* ir *Parsons School of Design* New Yorke. Ji taip pat turėjo vieną svarbiausių rolių planuojant *Rock'n Roll Hall of Fame* Clevelande.

Gimusi Euclid, OH, Sophia Gruzdis yra ten gyvenančių dr. Vitoldo ir Vandos Gruzdzų duktė. Šiuo metu su savo vyru Lee Laino gyvena New York ir vadovauja *Sophia Gruzdis Architects* firmai.

Dirvos inf.

Žymieji Lietuvių fondo organizacijos veikėjai: Arvydas Tamulis, Vytautas Kamantas ir dr. Antanas Razma.

E. Šulaičio nuotr.

AKTYVIAI RUOŠIAMASI LF METINIAM SUVAŽIAVIMUI

Naujienos iš Lietuvių fondo, patirtos jo valdybos posėdyje

Nors apie Lietuvių fondą ir jo veiklą paskutiniu metu yra nemažai rašoma, bet vis atsiranda naujų žinių apie šios tvirčiausios išeivijos ne pelno siekiančios finansinės bei visuomeninės institucijos veiklą.

Nemaža naujos informacijos paskelbta Lietuvių fondas valdybos posėdyje, kurį sukvietė pirmininkas A. Tamulis kovo 17 dienos vakare Pasaulio Lietuvių centre, Lemon-te. Jo metu pirmoje vietoje kalbėta apie artėjančią metinį Lietuvių fondas narių suvažiavimą, kuris yra šaukiamas balandžio 30 dieną Pasaulio Lietuvių centre, diskutuotas Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių fondo bendras pareiškimas spaudai, kalbėta apie Lietuvių fondo internetinę svetainę bei užsiminta visa eilė kitų svarbių reikalų.

Kaip ir buvo galima tikėtis, būsimasis Lietuvių fondo suvažiavimas šiuo metu yra Lietuvių fondo valdybos bei kitų fondo darbuotojų dėmesio centre, nes iki jo reikia atlikti daug paruošiamųjų darbų. Dabar yra ruošiama didžiulė siunta (joje bus daugiau nei 30 lapų) visiems fondo nariams.

Reikia apsirūpinti žmonėmis darbu prie narių registracijos stalo bei kitais darbininkais suvažiavimo metu. Reikia atspausdinti balsavimo korteles su renkamųjų į Tarybą pavardėmis (tokių šiemet yra 9), išsiuntinėti pakvietimus garbės svečiams, kurių tarpe yra ir LR ambasadorius JAV ir Meksikai Vašingtone Vygaudas Ušackas. Taupant laiką, nutarta leisti suvažiavime sveikinimo kalbą pasakyti tik vienam garbės svečiui. Posėdžio klausimuose buvo iškelta daugiau nei dešimtis atskirų dalykų, kuriuos iki suvažiavimo reikia galutinai sutvarkyti. Tačiau šiai dienai viskas vyksta sklandžiai, pagal iš anksto nustatytą planą.

Valdybos narė Sigita Balzekienė buvo atsinešusi parodyti Lietuvių fondo pristatymui skirtų lankstinukų pavyzdžių. Jie šiomis dienomis jau spausdinami 10 tūkstančių vienetų tiražu ir bus išsiuntinėti visiems nariams, o taip pat dalinami ir ne narių tarpe. Einamuosiuose reikaluose paaiškėjo, kad Lietuvių fondo aktyvaus darbuotojo adv. A. Osčio pastangomis informaci-

ja apie Lietuvių fondą bus patalpinta į advokatų tarpe platinamą anglų kalba knygą “The Guide to Gifts and Bequest”. A. Tamulis painformavo, kad Kalifornijoje yra nemaža žmonių, kurie nori informacijos palikimų reikalu, todėl reikėtų rasti lietuvių advokatą, galintį ją platinti toje valstijoje. Į Lietuvių fondo populiarinimą turėtų įsijungti Lietuvių fondo igaliojiniai įvairiose valstijose. Buvo užsimintas dr. A. Razmos vardo premijos klausimas ir paaiškėjo, kad šių metų premijai pinigai jau paskirti. Bus ruošiamos gairės 2006 metų kultūrinei premijai.

Šiame rašinyje, dėl vietos stokos, buvo galimybė paminėti tik mažą dalį valdybos posėdyje svarstytų klausimų. Reikia pažymėti, kad posėdžio protokolą rašė naujas Lietuvių fondo darbuotojas Tomas Kubilius. Gaila, ne visi valdybos nariai dėl svarbių priežasčių galėjo dalyvauti posėdyje, pavyzdžiui, Ramūnas Astrauskas tuo laiku kaip tik buvo pakelyje į Lietuvos diplomatinį atstovybių darbuotojų pasitarimą Vilniuje.

Edvardas Šulaitis

Rugilė Gaidukaitė

APIE VABALĄ IR BROLIUKĄ

(Fantastinė novelė. Laimėjo antrąją *Dirvos* novelės premiją)

III.

Įsigrūdęs kišenėn keletą saldainių, šaukdamas “Ma, vėluojam!”, raginau Auklę paskubėti. Kai gyvenai du šimtai trečiajame aukšte, net ir greitajame lifte tenka praleisti trejetą minučių. O jeigu dar netikėtai omobilijų kamštis...

Tiesą sakant, man visai patikdavo įstrigti kamštyje prieš

Kalėdas. Galėdavau iki soties prisižiūrėti spalvingų reklaminių hologramų, persirengusių Kalėdų Senių ir net nedidelių dirbtinio sniego pūgų, plėšiančių jiems netikras barzdas. O sutemus danguje išsižiebavo kalėdinis kokakolos logotipas, šviečiantis kaip ryškiausia žvaigždė. Prisiminęs seną le-

gendą apie tai, kad papasakoti žvaigždėms norai išsipildo, net bandžiau paprašyti geraširdžio kokakolą maukiančio Kalėdų Senio danguje broliuko. Tačiau broliuko vis nebuvo. Bet užtat per vieną televizijos kanalų buvo parodytas vabalas, labai panašus į manąjį, ir aš beveik apsisprendžiau tapti jų tyrinėtoju. Arba kosmoso kolonizatoriumi. Nors labiausiai norėjau būti broliu.

- Ko norėtum Kalėdoms? – netikėtai paklausė mama, man lipant iš omobilio. Stabtelėjau. Mokymosi Įstaigą puošiančių kalėdinių lempučių, neuž-

gėstančių dieną naktį, atšvaitai žaidė ant tėvų veidų. Pagalvojau, kad jie atrodo labai paslaptingai, sėdėdami va šitaip, vos vos šypsodamiesi, žvilgčiodami vienas į kitą.

Pajutau, kad negaliu nieko pasakyti.

- Ar mes turėsime...

Tėvai šypsojosi.

- Tiesa, mums užteko pinigų tik leidimui. Nei genetinio modifikavimo, nei lyties pasirinkimo.

- Tikiuosi, kad jam arba jai patiks vabalai, - nusijuokiau.

Kosmopiratai gali daugintis ir turėti brolių, ir niekas jų

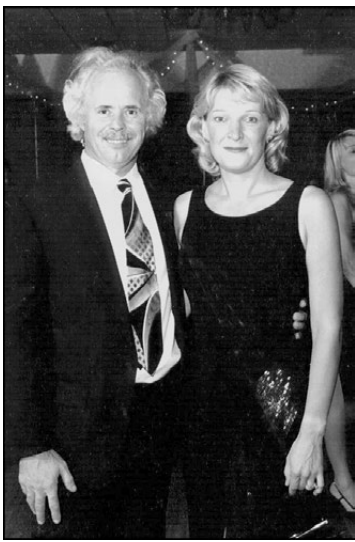
nekontroliuoja. Paprastas pilietis negali turėti Savo Vabalų ir yra priverstas parduoti omobilį, kad nusipirktų teisę turėti “papildomą palikuonį”. Štai taip, mano mielas broliuk (ir neklausyk, ką sako Auklė, tuoj paprašysiu ją padainuoti piratų dainelę). A, tiesa, tu dar nemoki kalbėti. Eikš, sėsk į patį greičiausią superkosmopirato erdvėlaivį ir lekiame ieškoti vabalų! Tuoj papasakosiu, kaip atrodo Tikras Grambuolys – pats mačiau. Gyvas nuo sparnų iki pat ūsų galiukų.

(*Spausdinamas netaisytas tekstas. Red.*) (Pabaiga)

LOS ANGELES, CA

SUSIPAŽINKIME SU
NAUJUOJU LOS
ANGELES TAUTINIŲ
NAMŲ VALDYBOS
PIRMININKU ALOYZU
PEČIULIU

Aloyzas Pečiulis gimė ir augo Seinų-Punsko krašte, dabartinėje Lenkijoje, kur baigė pradinę lietuvių mokyklą. Aukštąjį mokslą ėjo lenkų Žemės ūkio akademijoje. 1975 m. atvyko į Ameriką gilinti žinių. Trumpam laikui grįžo tėviškėn, kur tuoj įėjo į konfliktą su komunistine tvarka. 1977 m. vėl atsirado Vakaruose ir per Torontą ir Čikagą už poros metų atsidūrė Los Angeles, kur rado naujakurio gyvenimui derlingą dirvą. Pakeitęs profesiją į statybininko (atsivežė agronomijos magistro laipsnį), būdamas toje srity itin gabus, greitai ir pastoviai išsikūrė. Veikliai įsijungė į daugelį Los Angeles gyvuojančių lietuviškų organizacijų: virš dvidešimt metų Tautinės sąjungos narys, Amerikos Lietuvių Tarybos LA sk. valdyboje septyni metai, Korp! Neo-Lithuania Arbiter Eleganciarum – šešis metus išbuves jų valdyboje, per dvi-

Aloyzas ir Vaiva Pečiuliai

dešimt metų darbštus ir energingas Tautinių namų vice-pirmininkas. Po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo tuoj įsijungė ir dirba Tėvynės Sąjungos rėmėjų grupėje. Eilę metų buvo lietuvių radijo pranešėjas, Dramos sambūryje dirbo 20 metų, dažnai vaidindamas vedamąsias roles, du metus Sambūriui vadovavo ir jo dėka Sambūris gastroliavo Lietuvoje ir Suvalkų Trikampyje.

Vedęs Vaivą Aleknavičiūtę, augina dukrą ir sūnų, gyvena Santa Monica, CA. Sėkmės ir ištvermės naujam Los Angeles Tautinių namų pirmininkui!

Rūta Sakienė

VOKIETIJA

VASARIO 16-OSIOS
GIMNAZIJOJE ATVIRŲ
DURŲ DIENA

2005 vasario 19 d. Vasario 16-osios gimnazijoje vyko Atvirų durų diena. Ši diena organizuojama kiekvienais metais.

Šiais metais susirinko itin gausus lankytojų būrys (200 tėvų su būsima mokiniais).

Gimnazijos mokytojai pristatė savo dėstomus dalykus, supažindino su mokykla. Svečius pasveikino direktorius A. Šmitas. Po to svečiams koncertavo mokyklos dainininkai ir muzikantai, vadovaujami mokytojo G. Ručio. Mažieji svečiai ir jų tėveliai susidomėję klausėsi 5 - 6 kl. mokinių pasakojamų istorijų ir žiūrėjo 7- 8 kl. mokinių vaidinimą anglų kalba. Vaidinimą paruošė anglų k. mokytojos M. Šmitienė ir B. Bugla.

Po to svečiai galėjo susipažinti su mokykla: Buechsen-

stein rodė filmus apie mokyklos gyvenimą ir darbą, o mokytoja L. Mansienė demonstravo cheminius bandymus. Matematinis galvosūkius paruošė mokytoja R. Vomberg. Lankytojai galėjo pasigrožėti ir gimnazistų dailės darbais – puikią jų parodą surengė dailės mokytoja J. Lemkienė. Mokytojas H. Korb aprodė svečiams kompiuterių klasę, o greta esančiame darbelių kabinete lankytojai pirmą kartą pamatė, kaip audžiamos ir pinamos lietuviškos juostos – jiems parodė gimnazijos mokiniai su mokytoja E. Kaufmann.

Mokytojas H. Herbel su 5 - 6 kl. mokiniais demonstravo gimnazijos ir jos teritorijos maketą. Prancūzų k. mokytoja B. Heidt su kai kuriais prancūzų kalbos besimokančiais mokiniais įrengė kavinę, kurioje visi, kas norėjo, galėjo paragauti prancūziško patiekalo “crepes”.

Besidomintys galėjo susi-

pažinti su gimnazijos merginų ir vaikinių bendrabučiais. Bendrabučio foje kava ir pyragais vaišino tryliktojai, vadovaujami mokytojų M. Schäfer ir I. Krauter. Surinktos aukos buvo paskirtos išleistuvėms.

Svečiai aplankė biblioteką, kurioje vyksta užsiėmimai internete, koplyčią, pilies bokštą, iš kur galėjo pasigrožėti miestelio apylinkėmis. Jie labai domėjosi mažomis klasėmis, mokyklos gyvenimu.

BAIGTA BYLA

Vasario 22 d. Darmstadto darbo teisme baigėsi kun. Alfonso Kelmelio byla prieš Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos valdybą, kuri jį buvo atleidusi iš darbo pagal Vokietijos darbo įstatymus. Kunigas padavė Kuratoriją į teisimą. Vėliau valdyba atšaukė savo atleidimo raštą, nes kunigų skyrimą ir atšaukimą tvarko vyskupai. Vyskupas Matulaitis, kuris kun. Kelmelį buvo pasiuntęs į gimnaziją dirbti, buvo pasilikęs sau teisę, kunigą kiekvienu metu atšaukti į savo vyskupiją. Painformuotas apie kun. Kelmelio atleidimą ir ginčą, vyskupas Matulaitis pasinaudojo savo teise ir kun. Kelmelį atšaukė iš gimnazijos. Kun. Kelmelis vistiek tęsė bylą prieš gimnaziją, reikalaudamas, kad jis būtų sugrąžintas į darbą arba jam būtų priteista kompensacija. Kuratorija teisme paaiškino, kad ji atleidimo raštą atšaukė, tai reiškia, ji kunigo neatleido. Kunigas gimnazijoje nebegali dirbti, nes vyskupas jį atšaukė. Teismas patvirtino, kad kuratorijos valdyba Kelmelio neatleido ir užbaigė bylą. Tokiu būdu teismas kun. Kelmeliui jokios kompensacijos nepriteisė. O apie vyskupo sprendimą, kun. Kelmelį atšaukti, teismas nenorėjo kalbėti, nes tai ne šios bylos reikalas.

PRIĖMIMAS STRASBŪRE

2005 vasario 22 d. Strasbūre Lietuvos valstybės atkūrimo proga priėmimą surengė LR nuolatinis atstovas prie Europos Tarybos ambasadorius N. Germanas su žmona.

Priėmimo dalyvavo ir kitų ambasadų atstovai, šiuo metu reziduojantys Strasbūre.

Šventiniame vakare koncertavo Vasario 16-osios gimnazijos šokėjai, muzikantai bei dainininkai. Mokytojų G. Ručio ir A. Ručienės paruošta mokinių programa džiugino svečius lietuviška dvasia.

PAGRINDINIS
MINĖJIMAS
VOKIETIJOJE

Vasario 16-osios gimnazija savo Nepriklausomybės šventės minėjimo šiais metais neruošė, nes visa gimnazija

įsijungė į Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdybos ruošiamą Centrinį minėjimą šeštadienį vasario 26 d. Hiutenfelde. Jame mokiniai atliko meninę programą ir buvo įkinkyti į visokiausius pagalbinius darbus. Dėl blogo oro šiais metais suvažiavo tik 500 žmonių. Prieš minėjimą, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas prelatas Edis Putrimas su keturiais katalikų kunigais koncelebravo šv. Mišias Hiutenfeldo katalikų bažnyčioje. Evangelikų kun. R. Baliulis pasakė pamokslą. 16.00 val. prasidėjo pats minėjimas miestelio salėje. Minėjimą atidarė VLB pirm. A. Šiugždinis, sveikinimo žodžius tarė Hesseno parlamento pirmininkas Kartmann, Lietuvos Seimo narė A. Aleknaitė-Abramienė, apskrities ir miesto atstovai. Minėjime dalyvavo labai garbingų svečių – keli

jos bendruomenių bei PLB valdybos atstovai. Iš Lietuvos į šį pasitarimą atvyko Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus pavaduotoja V. Bagdonavičienė ir prezidento patarėja H. Kobeckaitė.

Posėdžio darbotvarkė buvo tokia: 1. Europos lietuvių centro kūrimas, 2. Vaikų vasaros stovyklų organizavimas, 3. Šių projektų finansavimas. Buvo kalbėta, kad gimnazijoje reikėtų kurti Europos lietuvių centrą, kuris aptarnautų Vakarų Europos lietuvius informacija ir rūpintųsi Lietuvos įvaizdžio kūrimu – organizuotų suvažiavimus, seminarus bei vaikų vasaros stovyklas. Posėdžio metu direktorius A. Šmitas papasakojo apie gimnazijos galimybes. Jo nuomone, šiuo metu Vokietijoje ir Vakarų Europoje yra labai populiarios mokyklos, kuriose mokosi bent dviejų tautų jaunuoliai, kaip vokiečių-

Vasario 16-osios gimnazijoje minėjimo proga vasario 26 d. LR ambasadorius E. Ignatavičius ir LR prezidento patarėja H. Kobeckaitė įteikia Europos parlamento nariui ordiną už nuopelnus Lietuvai.

M. Dambriūnaitės Šmitienės nuotr.

ambasadoriai ir konsulai, Europos, Vokietijos ir Hesseno parlamento nariai. Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos ambasadorius Vokietijoje dr. Eduardas Ignatavičius, kuris prieš tai su prezidento patarėja H. Kobeckaitė Europos parlamento nariui Michael Gahler įteikė ordiną “Už nuopelnus Lietuvai” komandieriaus kryžių.

Antroje dalyje visą valandą koncertavo mūsų gimnazijos choristai, orkestrai ir šokėjai, paruošti mokytojų Audronės ir Gintaro Ručių. Kaip visuomet, ir šį kartą mokinių programa publiką labai sužavėjo. Vėliau vakare iki gilių nakties minėjimo dalyviai galėjo šokti ir dainuoti, linksminami grupės iš Lietuvos “16 hz”.

AMBASADORIŲ IR
BENDRUOMENĖS
ATSTOVŲ POSĖDIS

Vasario 27 d., Romuvos pilies salėje susirinko ambasadoriaus dr. E. Ignatavičiaus iniciatyva sukviesti Lietuvos ambasadoriai arba ambasadų atstovai iš Strasbūro, Belgijos, Šveicarijos, Austrijos ir Airijos bei Vokietijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir Belgi-

prancūzų, vokiečių-anglų, vokiečių-graikų, o dabar ir vokiečių-čekų bei vokiečių-lenkų mokyklos. Todėl ir mūsų gimnazija vokiečių tarpe labai populiari, ir tai padeda mums formuoti Lietuvos įvaizdį. Savaitgaliais mokyklos patalpos laisvos, ir tada bendruomenė gali patalpas naudoti savo renginiams. Kultūros Instituto vadovas dr. V. Bartusevičius paaiškino šios institucijos veiklą. Jis pastebėjo, kad lig šiol visi darbai atliekami visuomeniniais pagrindais: ruošiamos mokslinės konferencijos, išlaikoma biblioteka ir archyvas, leidžiami suvažiavimų darbai. Jeigu atsirastų galimybė samdyti apmokamą žmogų, instituto veikla žymiai pagyvėtų. Posėdyje prieita išvados, kad šio centro veiklą reikėtų finansuoti per projektus, nes tvirto nuolatinio finansavimo niekas neduos. Taip pat posėdyje sutarta ištirti paklausą vaikų stovykloms gimnazijoje. Tokias stovyklas turėtų finansuoti patys tėvai. O dėl gimnazijos - ambasadorius žadėjo pasiteirauti, ar jos finansavimą nebūtų galima sureguliuoti Lietuvos ir Hesseno švietimo ir kultūrinio bendradarbiavimo sutartyje.

V16gim-info

Vasario 16-osios gimnazijos mokinių ansamblis šoka minėjimo 2005 m. vasario 26 d. Hiutenfelde. *M. Dambriūnaitės Šmitienės nuotr.*

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva paskelbė diplomatinių kontaktų su Rusijos ambasadoriumi Boris Cepov pertrauką. Įvykus diplomatijos vadovų Antano Valionio ir Sergej Lavrov pokalbiui, ji sušvelnino savo poziciją, rašo Lenkijos dienraštis *Rzeczpospolita*. Grasinimas iššaldyti kontaktus su B. Cepov - reakcija į jo nepalankius pareiškimus apie Lietuvą. “Nereikalausime atšaukti ambasadoriaus, apsiribosime jo izoliavimu. Suteikiame jam šansą pakeisti poziciją Lietuvos atžvilgiu. B. Cepov turi suprasti, jog diplomatui nedera kritikuoti šalies, kurioje dirba”, - sakė Lenkijos naujienų agentūrai PAP Seimo Užsienio reikalų komiteto narys Petras Auštrevičius.

Kiek vėliau šio komiteto pirmininkas Justinas Karosas kategoriškai paneigė gandus apie kontaktų iššaldymą. “Taip, pastaruoju metu Lietuvos ir Rusijos santykiai ėmė “kibirkščiuoti”, bet padėties nereikėtų dramatizuoti. Reikia nusiraminti ir tęsti dialogą. Nieko baisaus neatsitiko”, - pareiškė jis Lenkijos dienraščiui *Rzeczpospolita*.

A.Valionis Maskvoje tarsis su Rusijos ministru. Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis kovo 31 d. telefonu kalbėdamasis su Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministru Sergijumi Lavrovu sutarė balandžio 8 d. Maskvoje susitikti su juo ir aptarti aktualius Lietuvos ir Rusijos santykių klausimus, pranešė Lietuvos URM. Pats A. Valionis *Eltai* teigė į Maskvą vyksiantis kitą penktadienį. Vėliau S. Lavrov turėtų atvykti į Vilnių. Nuo išsamesnių pokalbio komentarų ministras taip pat susilaikė. A. Valionis, paskambinęs kolegai iš Rusijos, aptarė planuojamą vizitą. Anot Užsienio reikalų ministerijos, abiejų šalių diplomatijos vadovai taip pat kalbėjosi apie aktualius Lietuvos ir Rusijos santykių klausimus. Plačiau šio pokalbio ministerija nekomentuoja.

Lietuvos ir Rusijos santykių būklė pastaruoju vėl sulaukia daugiau dėmesio po to, kai prezidentas Valdas Adamkus nusprendė nevykti į Maskvą minėti pergalės prieš nacius metinių, o Rusijos ambasadorius Vilniuje Boris Cepov vietos žiniasklaidoje užgauliai atsiliepė apie šalį, kurioje yra akredituotas. Be to, ši mėnesį Rusijos nacionalistai prie Lietuvos diplomatinių atstovybių surengė protestus prieš Lietuvos taikomą visiems užsieniečiams reikalavimą turėti medicininį draudimą keliaujant per Lietuvą. Išimtis taikoma tik Kaliningrado tranzito keleiviams su supaprastintais kelionės dokumentais. Lietuvos Seimas artimiausiu metu ketina paskelbti rezoliuciją dėl santykių su Rusija, kurioje, kaip tikimasi, pasisakys prieš konfrontacijos eskalavimą.

Lietuvos Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis su Europos Parlamento pirmininku Josep Borrell Fontelles aptarė Europos Sąjungos Konstitucinės sutarties ratifikavimo eigą ir finansinę perspektyvą. Be to, susitikimo metu pabrėžta bendros Europos Sąjungos užsienio politikos Rusijos atžvilgiu svarba. Kaip praneša Užsienio reikalų ministerija, pokalbio metu A. Valionis pabrėžė, kad reikia bendros ES užsienio politikos Rusijos atžvilgiu. Jo teigimu, Lietuva yra suinteresuota palaikyti gerus santykius su Rusija, ir sakė tikįs, kad Rusija taip pat nusiteikusi konstruktyviai bendradarbiauti. Pokalbio metu A. Valionis ir J.Borrell taip pat aptarė tolesnę ES paramą demokratizacijos procesams Rytų Europos šalyse ir atkreipė dėmesį į didelį Lietuvos indėlį šioje srityje.

Europos Parlamento pirmininkas, teigiamai įvertino Lietuvos siekį 2007 metais prisijungti prie euro zonos ir pripažino tinkamu Lietuvos pasirengimą šiam svarbiam žingsniui. Susitikime taip pat pripažinta būtinybė dėti bendras pastangas, kad Sutarties dėl Konstitucijos Europai ratifikavimas būtų sėkmingas visose ES valstybėse narėse. Jis susitiko su Seimo Pirmininku Artūru Paulausku bei sakė kalbą Seimo posėdyje. EP pirmininkas taip pat susitiko su LR ministru pirmininku Algirdu Brazausku. Prezidento Valdo Adamkaus kvietimu svečiui buvo rengiami pietūs.

Neaišku, kaip Rusija reaguos į iškeltą Lietuvos opozicijos iniciatyvą. Konservatorių pirmininkas Andrius Kubilius Seime pateikė rezoliucijos projektą dėl Katynės žudynių. “Tai pirmiausia solidarumo su lenkų tauta aktas. Be to, tai gali būti aktualu ir mums, nors, žinoma, kur kas mažesniu mastu nei Lenkijai”, - sakė dienraščiui *Rzeczpospolita* A. Kubilius. Jis taip pat pareiškė remiąs idėją pastatyti Lietuvoje paminklą Katynės nusikaltimo aukoms.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas tarėsi su Lietuvoje viešiniu Europos Parlamento pirmininku Josep Borrell Fontelles.

Linos Žilytės nuotr.

LIETUVA - PAVYZDINĖ ES VALSTYBĖ

Vilnius, kovo 30 d. (ELTA). Briuselyje į Lietuvą yra žiūrima labai palankiai, šalis yra labai geras pavyzdys, kuriuo remdamosi Europos Sąjungos (ES) senbuvės mažina pelno mokesťį, kovo 30 d. Finansų ministerijoje kalbėjo Europos Sąjungos biudžeto komisarė Dalia Grybauskaitė.

Valdančiosios koalicijos nesutarimai dėl mokesčių re-

formos Briuselyje kol kas nėra pastebimi ir Lietuvos įvaizdžiui įtakos dar nedaro, tvirtino komisarė.

"Lietuvos konvergencijos programa Briuselyje buvo priimta labai solidžiai. Jei politinės jėgos, kurios yra koalicijoje, sugebės įgyvendinti pagrindinius jos tikslus, manau, nuomonė apie Lietuvą išliks kuo geriausia", - kalbėjo D.Grybauskaitė.

LIETUVA GIRIAMA UŽ KELIO RODYMĄ EUROPAI RYTŲ POLITIKOJE

Europos parlamento pirmininkas Josep Borrell Fontelles sveikino Lietuvą, kaip pirmąją ES narę, ratifikavusią Europos konstituciją. Jo apsilankymo Seime metu ne kartą buvo grįžtama prie šio klausimo. J.Borrell dėmesio susilaukė ir Lietuvos vaidmuo regioninėje politikoje, gerinant santykius su kaimynais bei Lisabonos strategijos atnaujinimas.

Europos pirmininko teigimu, iš Baltijos šalių vizitui jis pasirinko būtent Lietuvą, nes jos indėlis svarbus ratifikuojant Europos Sąjungos konstituciją ir ES integraciniuose procesuose.

Pasak J.Borrell, Lietuva ir Ispanija yra arčiau nei atrodo, nes yra keli bendri dalykai, kurie vienija šias dvi šalis. Visų pirma, jos vienos pirmųjų ratifikavo Europos Sąjungos konstituciją. Kitas panašumas – krepšinis.

“Lietuva grįžo į Europą – grįžo, nes Lietuva visą laiką priklausė Europos šeimai”, - parlamente sakė J.Borrellis, kalbėdamas ne tik apie greitą Europos konstitucijos ratifikavimą, bet ir apie 2003 metais laimėtą Europos krepšinio čempionatą.

Europos parlamento pirmininkas daug dėmesio skyrė

Lietuvos regioninei politikai. Jis pasveikino Lietuvą sėkmingai dalyvavus sprendžiant Ukrainos krizę, tačiau priminė, kad dar daug reikia nuveikti. “Lietuva yra viena aktyviausių valstybių, kalbant apie kaimynystės politiką ir rodant kelią Rytų politikoje”, - sakė jis, pabrėždamas, kad Lietuvos įsitraukimas yra itin vertingas Europos Sąjungos santykiams su Baltarusija, Moldavija, Pietų Kaukazu.

J.Borrell pabrėžia, kad labai svarbus Baltarusijos ir Ukrainos vaidmuo Europai. Pasak EP pirmininko, buvo tikimasi, kad, išsiplėtus ES, neliks Rytinės sienos problemos, tačiau paaiškėjo, kad taip nėra. “Rytinės sienos ir toliau reikalauja mūsų dėmesio”, - pastebėjo jis, džiaugdamasis, kad Lietuva yra vadovaujanti Rytų politikos srityje, tačiau pastebėjo, kad dėl kultūrinių ir istorinių aplinkybių Lietuvai lengviau suprasti kaimyninių šalių problemas.

J.Borrell daug dėmesio skyrė Lisabonos strategijos atnaujinimui. Jis sutinka, kad šiuo metu Europa yra kryžkelėje – tai iliustruoja dvejones dėl Lisabonos strategijos. Kaip EP pirmininkas jis Lietuvoje lankosi pirmą kartą.

SIMBOLIŠKAS JAV PREZIDENTO VIZITAS

Buvęs JAV prezidento padėjėjas nacionalinio saugumo klausimais, žinomas Amerikos politologas Zbigniew Brzezinski pareiškė, kad JAV prezidento George W.Bush sprendimas suderinti vizitą į Maskvą gegužę su apsilankymu Latvijoje ir Gruzijoje yra simboliškas žingsnis.

"G.Bush sprendimas papildyti savo būsimo vizito į Maskvą programą Latvijos ir Gruzijos aplankymu yra labai simboliškas ir strategiškai svarbus žingsnis", - rašo Z. Brzezinski straipsnyje, išspausdintame laikraštyje *Vedomosti*.

"Iš pradžių Bush vizito į Maskvą tikslas buvo dalyvauti pergalės prieš nacizmą 60-mečio iškilmėse, - pažymi politologas. - Tačiau kai kurie europiečiai, ypač tie, kurie tik neseniai atsikratė Maskvos kontrolės, išvelgė numatytame renginyje potekstę - tuo pat metu švęsti stalinizmo pergalę".

Todėl, Z.Brzezinski nuomone, "JAV - vienos iš nedaugelio šalių, kuri dešimtmečiais nepripažino Baltijos šalių įjungimo į SSRS sudėtį, prezidento susitikimas su trijų Baltijos šalių vadovais (iš kurių du nepriėmė Kremliaus kvietimo į iškilmes) - pats savaime kalba apie daug ką vizito į Maskvą išvakarėse, net jeigu prezidentas Bush ir neisiims tiesiogiai svarstyti šios problemos".

Politologas pridūrė manąs, jog toks G.W.Bush žingsnis yra užuomina Rusijos valdžiai, kad būtina "per pergalės prieš hitlerizmą iškilmes nedviprasmiškai pasmerkti stalinizmą ir jo 45 metų viešpatavimą Vidurio Europoje".

LGITIC

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,

PUSEI METŲ - \$40,

PIRMA KLASĖ - \$78,

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

LIETUVIŲ OPERA DUOS NAUJĄ PREMJERĄ

2006-siais savo veiklos 50-metį numačiusi balandžio 24 d. švęsti Lietuvos Opera, netrukus pristatys su nauja premjera – Pietro Mascagni veikalu “Cavalleria Rusticana”.

Šis italų kompozitoriaus kūrinys, kuris buvo pirmoji jo opera, o taip pat turėjusi didesnį pasisekimą negu kiti jo veikalai, Lietuvoje kažkodėl yra vadinama visai skirtingu vardu – “Kaimo garbė”.

1863 m. šiaurinėje Italijoje gimusio P. Mascagni šios operos premjera įvyko 1890 m. Romoje, o vėliau ji buvo pastatyta ir kituose Italijos bei užsienio valstybių scenose. Muzikos kritikai šią operą vadina Mascagni kūrybos šedevru. Beje, pats kompozitorius mirė 1945 m. viešbučio kambarėje Romoje, nes iš jo buvo atimti visos sukauptos turtas. Tik vėliau kompozitorius vėl susilaukė valdžios pripažinimo bei reikiamos pagarbos.

ANTRASIS PASTATYMAS

Pirmąjį kartą “Cavalleria Rusticana” ČLO kolektyvo buvo pastatyta 1963-siais. Kadangi tai trumpa opera, tuomet toje pačioje programoje buvo rodomi ir R. Leoncavallo “Pajacai”.

Šiomet šią operą numatyta šiek tiek pertvarkyti, pailginti, pridėti daugiau medžiagos, kas priklausys ir nuo operos režisieriaus, vilniečio Eligijaus Domarko sugebėjimų (Lietuvos operos ir baletų teatre dirbantis režisierius čikagiečiams talkina jau daugiau negu 10 metų).

Jeigu prieš 42 metus “Cavalleria Rusticana” pastatyme dainavo vien tik vietiniai solistai – Stasys Baras, Dana Stankaitytė, Algirdas Brazis, Roma Mastienė, Aldona Stempužienė ir kiti, tai šiomet dauguma solistų bus iš Lietuvos: Laima Domikaitė, Vytautas Kurnickas ir Eugenijus Vasilevskis. Be šių, dar pasirodys jau anksčiau į Čikagą atvykusios ir čia ilgesnį laiką dainuojančios – Nida Grigalavičiūtė ir Genovaitė Bigenytė.

Didžiausią atlikėjų būrį sudarys gausus Operos choras, vis pasipildantis naujais iš Lietuvos atvykstančiųjų choristų balsais. Kaip ir visada, gros iš profesionalių muzikantų sudarytas, samdytas orkestras. Jo dirigentas – Alvydas Vasaitis, o koncertmeisteriu bus Mangirdas Motekaitis, chormeisterė – Jūratė Grabliauskienė. Sceną, kaip ir anksčiau, tvar-

Po operos spektaklio Čikagoje: “Margučio” radijo programų pranešėja Dalia Sokienė, dažnai operose solo partijas dainuojąs Julius Savrimas ir Lietuvos operos solistė Ligita Čiurinskienė, dainavusi Azučenos partiją G. Verdi “Trubadūro” operoje.

J. Tamulaičio nuotr.

kys Thomas Rusnak ir Laima Day su gausiu pagalbininkų būriu.

Šios operos pastatymo kitytais techniškais reikalais bei finansais rūpinasi kolektyvo valdyba su pirmininku Vaclovu Momkumi (kiti valdybos nariai – Jurgis Vidžiūnas, Virginija Savrimienė, Elena Abingytė, Gintaras Juknys, Ramunė Račkauskienė, Rudolfas Valdukaitis).

Kaip mums sakė valdybos pirm. V. Momkus, didžiausias rūpestis yra finansų sutelkimas, nes operos pastatymas kainuoja daugiau negu suren-

kama už parduotus bilietus.

Todėl prieš kiek laiko operos vadovybė išsiuntinėjo laiškus operos rėmėjams, kuriuose sakoma: “Jau beveik penkiasdešimt metų lietuvių opera Jūsų finansinės bei moralinės paramos dėka puoselėja operos meną lietuvių kalba už Lietuvos ribų, džiugindama aukšto meninio lygio pastatymais ne vien tautiečius, bet taip pat garsina Lietuvos vardą bei jos kultūrą ir kitataučių tarpe.”

Čia taip pat teigiama, kad operos mecenatams, paaugusiems 150 dol. ar daugiau yra skiriami du bilietai nemoka-

mai, o paaugusieji 100 dol. gauna vieną nemokamą bilietą.

Yra rašoma, jog šiais ir bilietų užsakymo reikalais galima kreiptis į V. Momkų rašant 3222 W. 66th Place, Chicago, IL 60629. Beje, bilietų kainos nuo 20 iki 40 dol. Jie taip pat platinami ir Seklyčioje, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629 (šiokiadieniais 9-4 val., o šeštadieniais 10-2 val.). Kaip minėta, premjera įvyks balandžio 24 d. 3 val. po pietų Mortono H.S. auditorijos teatre 2423 So. Austin Blvd., Cicero, IL.

Edvardas Šulaitis

Doloresa Kazragytė

LVIII

PUCAS DUONELIAUTOJAS

Pucas tokio didumo kaip gerai imitės katinas. Plaukas – žilai juosvas, uodega – trumpa, snukutis – su barzda. Meilus, akys – juodos, kojos – trumpos. Nei šioks, nei toks. Taurios veislės – nė kvapo. Visai neveislinis. Kaimietis. Be intelekto. Vienkiemio prie ežero vargeta. Elgetėlė.

(O juk lygiai tą patį galėčiau parašyti ir apie žmogų: Jonelį nuo sąvartyno, Leonėlį iš Kalvarijos pakraščio, Mildą – ubagę nuo bažnyčios šventoriaus ir t.t. Daug tokių. Ir mes, mažiau likimo nuskriausti, panašūs esame į savo gyvulėlius ar žvėris. Norim to ar nenorim – panašūs, ir gana.)

Pucas gimė prieš pusantrų metų, pavasarį, aname ežero krante, skurdžioj sodyboj. Buvo jau čia kalė Dorina, Puco motina Jurka ir dar vilkšunis Delis. Kam reikalingas dar mažasis Pucas? Niekam. Šeimininkai be jokių sentimentų: kur nori, ten tegul ir nakvoja. Kartą per dieną – vanduo, pieno šlakų praskiestas, kelios plutos duonos. Visiems į vieną lovį. Kas gali likti Pucui? Niekas. Pucas amžinai alkanas.

Pernai, kai Pucui buvo vos

keli mėnesiai, visą šunų kompaniją galėjai sutikti tai miške, tai ant vieškelio, prie mūsų namo atsibastydavo. O Pucas – vis nuošaly, vis iš paskos, vis nužemintai “prisiplakęs”.

(Taip ir žmonių gyvenime. Pažvelkit į jaunimo, paauglių būrelius kiemuose – aiškiai matyti lyderiai, jų “dešinioji ranka”, toliau – žemesnio rango ir...pucai. Vienas būtinai glėžniausias, mažiausias, patyčių objektas, pastumdėlis.)

Taigi pernai teko ne kartą nešti Pučą į kitą ežero pusę (pats nueiti buvo per mažas). Motina palikdavo Pučą, o jis susirangydavo po namo grindimis ir “varydavo iš proto” mano Pikį. Ir dabar Pucas negreitas – labai trumpos kojos, bet kelią per miškus jau puikiai žino.

Šią vasarą Pucas nusprendė nebegrįžti į aną krantą. Nusprendė “pasiduoneliauti”. Pradėjo nuo mūsų. Matyt, aš jam “kritau į akį”. “Čia ta, kuri nepavarys”, - matyt, nusprendė Pucas. Ir neapsiriko. “Tik kaip bus su tuo pasipūtusiu šunėku, Pikis ar kas ten jis, ar jis manęs neužpjaus?” – tupėdamas kiemo pakraštelyje svars-tė Pucas.

Ir pasiliko. Tupi prie apverstos valtės ir seka kiekvieną mano žingsnį. Neištvėriau: pakišau dubenėlį su senstelėjusiais Pikio makaronais. Ak, Dieve Tai buvo ne ėdimas, o prarijimas vienu atokvėpiu, su beprotiška alkio aistra. Ir “priskreto” Pucas duoneliautojas, ir nusprendė: “Niekur iš čia nesitrauksiu”. Kelias naktis praturpėjo po valtimi. Rytais vis gaudavo makaronų. Kai lietutis ima krapnoti, susirango į Pikio būdą – negyvenamą (Pikio ignoruojamą). O Pikis – nieko (gailastingumas, pasirodo, ir jam nesvetimas), pakenčia Pučą. Leidžia būti duoneliautoju. Bet ne daugiau. Į namą neleiddžia. Griežtai. Visai bandė Pucas “prisitrinti” prie verandos laiptų: ir ratais suko, ir pilvu šliaužė, ir vaizdavo šiaip uostinėjanti... Nepavyko pra-sprukti. Pikis taip urzgė ir rodė dantis, kad Pucas, iš baimės trilinkas susirietęs, sprukdavo po valtimi.

Sako, gyvūnai neturi sielos. Gal ir neturi. Bet jie turi kažką, kas taip panašu į sielą, į protą. Kaip nori pavadink: intuicija, instinktas, ar dar kaip... Labai savo elgesiu panašūs į mus. Gal ir geresni. Ir žiaurieji neprilygsta žmogaus žiaurumui. Todėl ir sakau – geresni.

Kai Pučą paglostau... O! Pamenate, rašiau apie mažą ne-

griuką, stvarstantį baltosios moters ranką? Taip ir Pucas. Trokšta paglostymo, artumo, tas “maldavimas”, tas švelnus ir atsargus kojukės uždėjimas ant mano kelio. “Būk mano ponis! Būk mano šeimininkė! Tarnausiu tau! Priimk mane! Pasilik mane!” – kalba Puco akiukės.

Susigraudinau, atnešiau glėbelį šieno į paniekiną Pikio būdą, parodžiau Pucui (lįjo tą dieną) ir pasakiau: “Gyvenk, kol ateis ruduo”. Ir pradėjo gyventi. Dieną derinasi prie Pikio, su baisiu uolumu aploja praeinančius uogautojus ir grybautojus, lydi kartu su Pikiu mane į raistus, į girios glūdumas. Bet alkio niekaip nenumalšina. Viską ryte ryja. O kai numėčiau žalią kaulą, maniau, Pucas išprotės iš laimės. Apie tokį nepakartojamą kaulo do-rojimą galima sukurti filmą, parašyti novelę ar dar ką... Turbūt Pucui tai buvo “pateikimas į dangų”. Žiūrėdama pagalvojau: gal tai pirmas kaulas Puco gyvenime?

Ak, mažasis Pucai! Tai tik trumpos tavo laimės valandėlės. Ateis ruduo, mes išvažiuosime, tu nesuprasi, kur dingome, kantriai tupėsi prie būdos ir laiptelių, juodom akutėm žiūrėsi į kalną – ar nepasirodys ta, kuri duoda makaronų. Lauk si dieną, kitą... Kokie virpulė-

liai ir išgąsteliai virpins “dūšėlę”? Niekada niekas nesužinos. Ir teks tau grįžti į aną krantą, Pucai. Teks grįžti ten, kur niekas tavęs nelaukia, kur būsi amžinai alkanas, kur žiemos speige drebėsi po tvarto pamatais. Na taip, Pucai, tu laisvas, gali keliauti, bastytis, kur nori, gali palikti tą krantą, gali niekada nebegrįžti... Laisvė. Bet va, bėda, kad tu, Pucasi, nori būti reikalingas. Tegul ir su grandine ant kaklo, bet kad būtų būda – namai ir šeimininkė, ateinantį su dubenėliu makaronų, paglostanti. O, kaip tu nori tokios “šuniškos” laimės, Pucai.

Tas pat ir žmonėms atsitinka, Pucai. Daugybė jų trokšta žmogiškos laimės; paprastos, nedaug kainuojančios, bet dažnai nepasiekiamos: turėti namus, užsidirbti duonelei ir ja dalytis su artimu. Taip mažai ir taip daug.

Nežinau, kodėl parašiau apie Pučą. Tiesiog negaliu užmiršti jo snukučio ir juodų akielių. Ir vis galvoju apie benamius, elgetas, badaujančius, mirstančius be namų, be artimo, be užuojautos.

Ir nežinia, kas mūsų laukia. Gal Puco likimas? Ak, mylėkime visą tvariniją. Mes visi tokie panašūs. Sudiev, mielieji. Kažko nuliūdau. Atleiskit. Nepykkit. Gal kad žiema ir visiems pucams labai šalta.

LIETUVOJE KNYGA APIE GARSŲJĮ
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS
KARIŠKĮ – PULK. JURGĮ BOBELĮ

“Šioje knygoje iš archyvinų dokumentų, memuarų ir kitokių šaltinių atgimsta Jurgis Bobelis – iškilus nepriklausomos Lietuvos (1918-1940) kariuomenės karininkas, talentinga ir plačių interesų asmenybė, palikusi ryškius pėdsakus visose veiklos srityse, kur jam teko darbuotis ar tik šiaip lemta prisiliesti”, - taip teigiama analitinės apybraižos “Pulkininkas Jurgis Bobelis (1895-1954)” praradęs pirmame sakinyje, parašytoje istoriko Jono Aničo.

Toliau čia teigiama, kad šios knygos herojus buvo profesionalus kariškis, kuris augo ir brendo kartu su nepriklausomos Lietuvos kariuomenės raida. Sakoma, jog kelias vedęs profesinės karjeros laiptais, užėmė ryškią atkarpą jo, deja, neilgai (vos penkiasdešimt devynerius metus) trukusio gyvenimo.

“Iš pradžių buvęs vienas pirmųjų savanorių nepriklausomybės kovų dalyvis, vėliau užėmė aukštas pareigas Vyriausiam štabe, tapo pulko vadu, karininku ypatingiems pavedimams prie krašto apsaugos ministro (vėliau prie Vyriausiojo štabo viršininko posto, buvo Kauno miesto ir apskrities komendantas. Užsitarė pulkininko laipsnių, jis liko šioje karjeros aukštumoje iki sovietų okupacijoje, “- sakoma aukščiau minėtoje praradėje.”

Su J. Bobelio pavarde yra susiję daugelis svarbių darbų

Lietuvos kariuomenės modernizavimo, įstatymų rengimo, jurisprudencijos, ekonomikos klausimais. Jam teko dalyvauti sprendžiant atsakingiausius Lietuvos saugumo uždavinius. Už šiuos žygius jis buvo kalintas abiejų okupantų (sovietų ir nacių) kalėjimuose, o artėjant rusų armijai į Lietuvą, jis su savo šeima turėjo pasitraukti į Vakarus. Pagyvenus Vokietijos pabėgėlių stovykloje, J. Bobeliui pavyko pasiekti laisvosios Amerikos krantus, tačiau, deja, jis neilgai galėjo džiaugtis šio krašto suteiktu prieglobsčiu: jis mirė 1954-siais Čikagoje ir ilsisi šv. Kazimiero kapinėse.

Beje, JAV kraštus Jurgis ir jo žmona Sofija Bobeliai pasiekė 1948 m. lapkričio 19 d. O jų trys vaikai liko Vokietijoje baigti mokslų. Kazys Tiubingeno universitete (baigė 1946 m., o 1948 m. ten pat apgynė medicinos daktaro disertaciją). Jurgis – Štutgarto aukštojoje mokykloje – čia jis 1949 m. apgynė diplominį darbą, gaudamas diplomuoto inžinieriaus laipsnį. Laima studijavo Tiubingeno universitete, bet ji nebaigė, nes gavė emigracinius dokumentus ir turėjo vykti Amerikon.

Vienas iš šių sūnų – dr. Kazys Bobelis Čikagoje tapo žinomu chirurgu. Jis darbavosi Čikagoje ir jos apylinkėse, o nuo 1977 m. persikėlė gyventi ir dirbti Floridoje. Jis šalia savo profesinės veiklose, plačiai reiškėsi pagrindinėse lietuvių politinėse ir

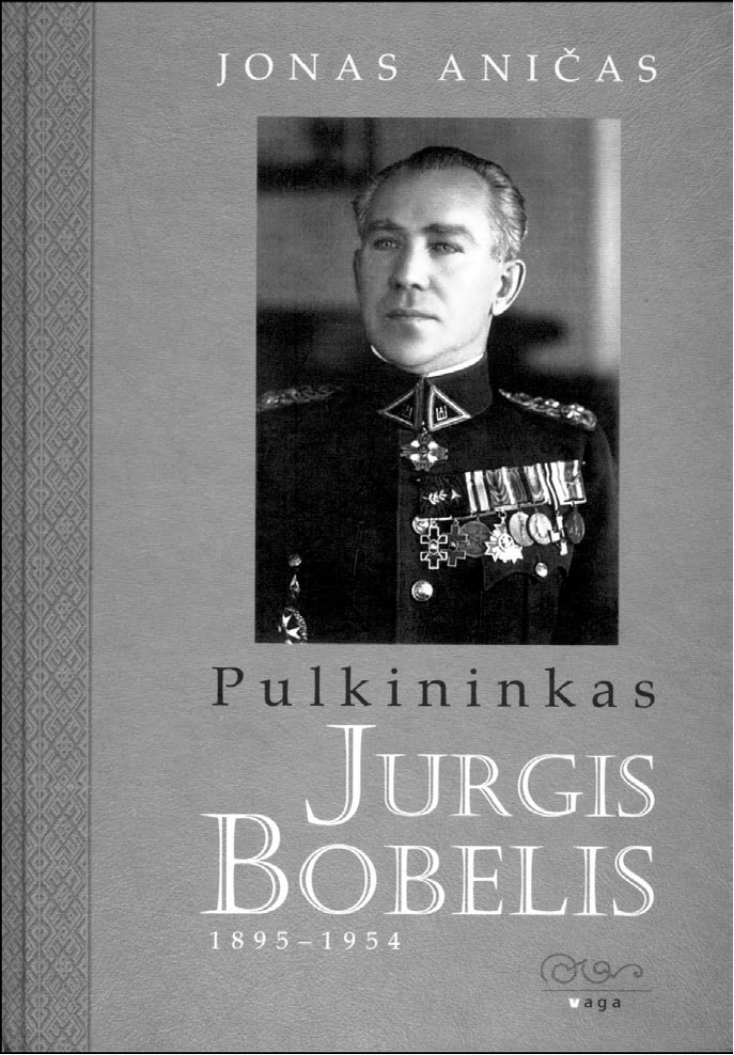
visuomeninėse organizacijose, užimdamas vadovaujančias pozicijas. 1992 m. su žmona Dalia apsisprendęs likti gyventi savo tėvynėje, jis tų pačių metų rudenį buvo išrinktas į Lietuvos seimą ir pernai jis buvo perrinktas jau 4-tą kartą, būdamas amžiumi seniausiuoju Lietuvos parlamentaru.

Beje, apie dr. K. Bobelį bei kitus pulk. J. Bobelio vaikus yra platokai (ypatingai apie pirmąjį) rašoma. Be to, telpa daug šeimos nuotraukų iš įvairių gyvenimo periodų. Dabar tebėra gyvi tik pulk. J. Bobelio sūnūs: dr. Kazys ir Jurgis, o dukra Laima (ištekėjusi už dr. Stasio Jasaičio) mirė 1983 m. ir palaidota Bostone.

Knygoje randamas ir vieno iš sūnų – dr. Kazio žodis apie tėvą. Čia sūnus rašo, kad jo tėvas laikėsi humanistinių idealų ir niekada jų neišsižadėjo. Jis ir save vaikams pabrėždavęs, kad visi žmonės yra lygūs prieš Dievą ir draugaujant su kitais jokių išimčių – turto, luomo, tautybės ar kt. atžvilgiu – negali būti.

“Didelė tragedija, kad pats tėvas iš jį kalinančiųjų niekada jokio atjautimo nesulaukė. Teko sėdėti kalėjime prie bolševikų ir nacių, ir dažnai apkaltintas net tuo, ko niekada nepadarė,” – teigia dr. Kazys Bobelis.

Čia viename skyriuje atmetamas Kauno geto buvusio kalinio A. Tory kaltinimas, kad “Lietuvių karo komendantas Jurgis Bobelis įsakė suimti

tūkstančius žydų, kurie vėliau buvo nužudyti fortuose.” Šio žydo dienoraštyje toks teigimas buvo paženklintas 1941 m. rugpjūčio 4 d. data, tuo tarpu pats J. Bobelis iš savo pareigų buvo pašalintas 1941 m. liepos 24 d. Priešingai, ne vieno liudininko teigimu, pats J. Bobelis yra pasižymėjęs kaip žydų tautybės žmonių gelbėtojas.

Šios knygos 255 puslapiuose yra paskelbta daug dokumentinės medžiagos, kuri pulk. J. Bobelį pristato kaip talentingą, plačių interesų asmenybę, palikusią ryškius pėdsakus įvairiose visuomeninio gyvenimo srityse.

Apybraižos redaktorė –

Ona Gaidžiūnienė, dailininkė – Deimantė Rybakonienė – maketuotoja, Jurga Morkūnienė savo darbą, kaip atrodo, atliko gerai. Išleido – leidykla “Vaga”, 2004 m. Vilniuje, spausdino AB “Spauda”.

Šis leidinys yra geras paminklas pulk. J. Bobeliui, nuo kurio gimimo šiemet sueina lygiai 110 metų, o pernai minėjome jo mirties 50-metį.

Skaitant šią biografinę apybraižą daugelis buvusių kauliečių iš naujo atgaivins prisiminimus apie šį žymųjį Kauno veikėją. O taip pat ir gana daug čikagiečių galės sugrįžti į tas dienas, kai J. Bobelis buvo jų tarpe. **Edvardas Šulaitis**

VYRESNIEJI SUKŪRĖ, O
JAUNESNIEJI BAIGIA PRARASTI

Kaip vyko Britanijos lietuvių visuomeninio turto naikinimas

Kazys Barėnas

IV.

Stasys Bosikis dar dirbo spaustuvėje, tai suvažiavimo pertraukos metu V. Dargio jam buvo pasakyta, kad atleidžiamas iš darbo. Dirbdamas spaustuvėje jis geriausiai žinojo, kas daroma.

Po to viešai paskelbiamų naujienų apie tą spaudos skyrių teko laukti metus. *Europos lietuvis* tik 1990 m. kovo 23 d. Nr. 11 paskelbė DBLS-LNB pirmininko J. Alkio pranešimą suvažiavimui, kuriame apie tą spaudos skyrių yra ir šitaip pasakyta: “Spaudos skyrius turėjo sunkius finansinius metus. Galutinis perėjimas iš giliaspūdės į litografinę sistemą sumažino darbo našumą ir neatsiektą numatytų rezultatų. Sumažinus darbininkų skaičių iki minimumo ir naudojant modernius

spaudos metodus ir suvaržant Nidos knygų klubo veiklą (leidžiant tik apmokamas knygas) jau šių finansinių metų gale numatoma paramą *Europos lietuviui* sumažinti 50%”. Iš tikro ta parama buvo didinama.

Dar 1986 m. Centro valdyba buvo patvirtinusi V. Dargio projektą taip susitvarkyti, kad 1991-1992 m. nuostolis nebus didesnis už pajamas. Jau tada Valdybos narys Balys Butrimas paskelbė laikraštyje (1990 m. Nr.10 savotišką spaudos antį, kad trys knygos anglų kalba (Romualdo Spalio, Alės Rūtos ir Jurgio Gliaudos) “kurios tebėra sukrautos spaustuvėje, nes trūko laiko sudaryti platinimo tinklui”. Iš tikro jos nei tada, nei vėliau nebuvo atspausdintos.

VILNIUJE IR SU 40,000
PARAMA EUROPOS
LIETUVIS NEBUVO
PASTATYTAS ANT KOJŲ

Kai visi projektai ir pažadai sumažinti spaudos skyriaus nuostolius pasirodė neveiksmingi, tai valdyba paskutiniaus 1990 m. mėnesiais svarstė, ką daryti, ir sutarė siųsti LNB pirm. K. Tamošiūną į Vilnių. Spalio 14 d. jau jis Vilniuje susitikinėjo su įvairiais aukštuomenės atstovais, buvo vežiojamas po tą ir kitus miestus ir net Karaliaučiaus kraštą aplankė, o grįžęs į Vilnių su “Šiaurės Atėnų” Spaudos atstovais pasirašė sutartį dėl *Europos lietuvių* spausdinimo. Spalio 12 d. laikraščio Nr. 39 rašyta, kad DBLS Tarybos posėdyje buvo pranešta, jog laikraštis bus spausdinamas Vilniuje, jei pasiseks susitarti.

Tame pat laikraščio numerioje Dargis dar atskirai praneša skaitytojams Lietuvoje, kad K. Tamošiūnas lankosi Vilniuje ir tarsis su “Šiaurės Atėnais” dėl spausdinimo. Užsisakantieji

galės Vilniuje sumokėti, ir galvojama prenumeratos prašyti 15 rublių, kad Lietuvoje visi galėtų skaityti *Europos lietuvių*.

1990 m. lapkričio 15 d. K. Tamošiūnas antrą kartą nuvažiavo į Vilnių ir pasirodo tik tada pasirašė sutartį su “Šiaurės Atėnais” dėl *Europos lietuvių* spausdinimo Vilniuje. 1991 m. sausio 9 d. vienas *Europos lietuvių* numeris atspausdintas Vilniuje, bet dėl sausio 13 d. įvykių persiųsti atspausdintą į Londoną buvo sunku, tai tam kartui tiek ir užteko. Spausdinta vėl Londone. Tik tada paaiškėjo, kad moderninant spaustuvę pirktasis rinkimo aparatas neveikia, reikia naujo, kuris kainuos 10,000 svarų.

Tame 1991 m. pirmam Nr. 1, kuris spausdintas Vilniuje ir ilgam užkliuvęs Maskvoje, atspausdintas vedamasis “Suartėjimas”, kuriame rašyta, kad *Europos lietuvis* rėmė ir skelbė Lietuvos laisvės idėją ir per 44 metus savo užduotį dalinai atliko. Tai dabar pasižada su-

jungti *Europos lietuvių* visus pasaulio lietuvių informaciniu ryšiu po vienu stogu tėvynėje.

Gal to nepasisiekimo ten leisti paskatintas labai pasivėlavęs tada pasiskardeno DBLS J. Alkis. Jis sumini, jog straipsnyje “Suartėjimas” skelbiama, kad “Šiaurės Atėnų” bendrija Vilniuje ir D. Britanijos lietuvių bendruomenės organizacija Sajunga ir Bendrovė – sutaria ir *Europos lietuvis* bus spausdinamas Vilniuje, jo nuomone, tokio pobūdžio nutarimai turėtų būti svarstomi DBLS ir LNB atstovų ir akcininkų suvažiavimuose ir nevykdomi tik LNB pirmininko nutarimu ir be visų Valdybos direktorių sutikimo. Jis, kaip DBLS pirmininkas, nesąs pasirašęs jokios sutarties ir nieko nėra įgaliojęs taip padaryti.

Čia, žinoma, DBLS pirm. J. Alkį galima paklausti, ar jis ir Centro valdyba nežinojo, kad K. Tamošiūnas net dukart važinėjo į Vilnių tartis.

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 10 d., sekmadienį – Atvelykio stalas Dievo Motinos parapijoj. Rengia vyr. skaučių Židinys.

BALANDŽIO 17 d., WJCU Radijo stoties lėšų telkimas – RADIOTHONAS. Telefonas (216) 397-4438 arba (216) 397-4422.

GEGUŽĖS 7 d., šeštadienį 6:30 v.r. Dievo Motinos parapijos salėje įvyks solistės Nidos Grigalavičiūtės koncertas. Rengia Ateities klubas.

GEGUŽĖS 8 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv.Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį: Š. Amerikos lietuvių 2005-tų metų plaukimo pirmenybės John Carrol universiteto baseine, University Heights, Ohio. Rengia LSK Žaibo plaukimo sekcija. Informuoja Algirdas Bielskus, tel: 440-833-0545; arba Pilypas Taraška, tel. 440-944-7743; ar 440-478-8539 (cell); E-mail: ptaraska@yahoo.com

GEGUŽĖS 30 d. 8:30 v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 19 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val., Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH.

RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

“VILNIJOS” PRAŠYMAS LR PREZIDENTUI

Į “Vilnijos” draugiją kreipiasi didžiausių Vilniaus rajono gyvenviečių **Nemenčinės ir Rudaminos** gyventojai klausdami, kodėl tik lietuviškų mokyklų mokiniai šiose vietovėse turi lankyti pamokas **antroje pamainoje** ir eiti iš mokyklos tamsoje keletą kilometrų, kai kitiems tos pačios vietovės vaikams sudarytos žymiai palankesnės sąlygos lankyti gražias, dideles, turtingas, Nemenčinės, Rudaminos mokyklas nevalstybine kalba. Moksleiviai ir jų tėvai prašo užtikrinti, kad jų vaikams būtų sudarytos bent minimalios sąlygos mokytis ir nereikėtų šalti žiemą ir galima būtų išvengti pavojų dėl tamsos. Mokyklos priklauso Vilniaus rajono savivaldybei, kuri rūpinasi beveik tik lenkiškomis švietimo įstaigomis (iš rajono savivaldybės biudžeto šiuo metu atnaujinamos tik lenkiškos Kenos, Visalaukės, kitos mokyklos, rengiamasi naujo vaikų darželio lenkų dėstomąja kalba statybai Rudaminoje ir pan.). Informuojame, kad Vilniaus rajone iš 23 savivaldybei pavaldžių pagrindinių mokyklų tik 1 yra lietuvių dėstomąja kalba, o visos kitos tik lenkų dėstomąja kalba arba mišrios (6 šalia lenkiškų klasių tėvai išsikovojo pamokas ir lietuvių ar rusų kalbomis).

Moksleivių ir jų tėvų var-

du labai prašome: 1) užtikrinti, kad artimiausiu metu Nemenčinės ir Rudaminos lietuviškose mokyklose būtų **panaikinta antra pamaina** (lenkiškose mokyklose antros pamainos nėra); 2) būtų sudėti **plastikiniai langai** (lenkiškose seniai sudėti); 3) suteiktos bent kuklios **patalpos priešmokyklinio ugdymo grupėms** Maišiagaloje, Nemenčinėje (Maišiagalos lietuviškoje mokykloje vaikai netelpa į vieną pamainą, mokykla be sporto salės). **Laisvų patalpų tikrai galima rasti.** Dėl netinkamų sąlygų, dalis tėvų (ypač mišrių lietuvių-lenkų šeimų) jau neleidžia vaikų į šias mokyklas, ir tai formuoja **neigiamą Lietuvos valstybės ir jos vadovybės įvaizdį** (net Baltarusijos mokyklos šiltesnės ir gražesnės) ne tik Lietuvoje, bet ir **visame pasaulyje (pvz. per TV Polonia).**

E. Gečiauskas, “Vilnijos” draugijos vicepirmininkas

DIRVAI AUKOJO

E.Vilkas, Valencia, CA	35
E.Bartkus, Beverly Shores IN .	25
D.Saladžius, Rochester, NY ...	20
R.Janušauskas, Clev., OH	15
J.Kaspariūnas, St. Pete. FL	15
V.Urbaitis, Mayfield Hts., OH .	15
A.Baliūnas, Cleveland, OH	15
J.Matioška, Centerville, MA ...	10
A.Orand, Gulfport, FL	10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokačių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m.gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoj) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaito, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomąjo adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba praneša, kad 2005 m. spalio 21-23 dienomis Čikagoje yra šaukiamas **Amerikos Lietuvių Kongresas**. Kongrese bus sprendžiami ateities veiklos planai ir paminėta ALT'o 90 metų sukaktis. Šiuo metu ALT'as apjungia 17 centrinių

JAV lietuvių organizacijų.

Organizacijos, telkiniai ir pavieniai asmenys kviečiami remti Kongresą ir įsijungti į jo ruošą. Kreiptis: Lithuanian American Council, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629; tel. 773-735-6677; fax 773-735-3946; el. paštu: AltCenter@aol.com

ALT'o Čikagos skyriaus veiklos konferencija vyks šeštadienį, **balandžio 16 d., 10 v. ryto** Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje (2 aukšte), 6500 S. Pulaski Rd., Čikagoje. Visus kviečiame dalyvauti ir pasidalinti savo mintimis ir pasiūlymais ateičiai. Po konferencijos vyks vaisės. Daugiau informacijos ALT'o raštinėje tel. 773-735-6677.

Birželio trėmimų minėjimas, ruošiamas ALT'o Čikagos skyriaus, vyks sekmadienį, **birželio 12 d.** Marijos Gimimo parapijoje. 10 v. ryto vėliavų pakėlimas parapijos aikštėje, 10:30 ryto Mišios Marijos Gimimo bažnyčioje ir akademinė dalis bei pabendravimas parapijos salėje.

ALT'o Čikagos skyriaus ruošiamas metinė gegužinė vyks sekmadienį, **rugpjūčio 14 d.** Ateitininkų namų ažuolyne. Lietuviškas maistas, baras, smagi lietuviška muzika, bus loterija. Pradžia 12 valandą.

Century 21
LEADERS
Real Estate for Your World™

Ričardas Širvinskas
440 257-5033

R
REALTOR

**Po sunkios ligos, 2005 m. kovo 19 d.
iškeliavo Anapus
Vyras, Tėvas ir Senelis**

**A.† A.
JONAS NASVYTIS**

Nuoširdžią padėką reiškiame visiems, kurie pagerbė velionio atminimą dalyvaudami atsisveikinimo Mišiose, ir už šeimai pareikštą užuojautą ir parodytą jautrų dėmesį.

**Regina Nasvytienė
Paulius ir Orva Nasvyčiai
Edas ir Vilija, Janina, Neris ir Aras Klimai**

Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Čikagos “Lituanicos” futbolo komanda su vadovais po paskutinių salės futbolo pirmenybių rungtynių, kurioje ji iškovojo III vietą.

E.Šulaičio nuotr.

SPORTO ŽINIOS

“LITUANICOS” FUTBOLININKAI GAVO III VIETOS TROFĖJĄ

Kovo 6 d. įvykusios “Metropolitan” lygos salės pirmenybių paskutiniojo turo rungtynės nepakeitė “major” divizijos prizininkų. Viso trys pirmaujančios komandos laimėjo savo susitikimus, padidindamos savo taškų kraitį, bet išliko tose pačiose vietose kaip ir po ankstesniojo sekmadienio.

“Lituanica” devintame ture įveikė nekartą “major” divizijos čempionų titulą gavusią lenkų “Eagles” ekipą 5-3, kuri šiemet turėjo pasitenkinti ketvirtąja vieta. Pirmą vietą išlaikė “Schwaben” (nugalėjo “Vikings” 3-2) o antrąją – “Sockers” (sukūlė “United Serbs” 5-2). Pirmieji surinko 21, antrieji – 20, o “Lituanica” – 18 taškų. Dabar prasmės netenka “Lituanicos” protestas dėl rungtynių rezultato su “Schwaben” (jos baigėsi lygiomis 3-3) anuliavimo, pergalę 3-0 rezultatu užskaitant varžovams. Net pridėjus iš lietuvių atimtą tašką, lietuviai negalėtų pasivyti aukščiau stovinčių komandų.

Nors aikštėje nė kartą nenugalėta “Lituanicos” ekipa, “oficialioje” lentelėje turi 1 pralaimėjimą, 4 pergalės, 3 – lygyšias. Tuo tarpu “Schwaben” buvo įveikta net 2 kartus, o “Sockers” 1 kartą (tačiau “Schwaben” nėra sužaidusi lygiomis ir dėl to atiteko aukšta vieta). Kaip minėta, “Eagles” užėmė IV vietą (11 taškų), o “Lightning” – penktą (irgi tiek pat taškų, bet blogesnis įvarčių santykis.), o “United Serbs” su 10 taškų įsi-

tvirtino 6-je vietoje.

Likusios 4 komandos, surinkusios po 8 taškus, skirstėsi vietas pagal įvarčių santykį. Geriausiai turėjusios “Maroons” (-2) ir “Polonia” (-4) iškliko “major” divizijoje, o blogiausią “Green-White” (-5) ir “Vikings” (-8), turėjo iškristi į žemesnę grupę. Čia šposą iškrėtė “Maroons” ekipa, kuri buvo visų pasmerкта iškritimui (ji teturėjo tik 5 tšk.). Ji nugalėjo gana pajėgią “Lightning” ekipą net 10-2, taškais susilygino su kitomis trimis komandomis, bet jos pralenkė įvarčių geresniu santykiu.

Grįžtant prie paskutinį pirmenybių sekmadienį sužaistų “Lituanicos” – “Eagles” rungtynių, irgi atrodo, kad “Lituanica” jai desėtką įvarčių atskaitys. Pirmojo kelinio jau 6-je minutėje Laimonas Bytautas ženklino 1-0, o po to Edvinas Trinkūnas ir tas pats Bytautas iki kėlinio rezultatą padidino iki 3-0. Kai po pertraukos Bytautas dar kartą pasižymėjo, žiūrovai pradėjo spėlioti – kiek įvarčių mūsiškiai įvays. Tačiau tada įvarčiai krito jau į mūsiškių vartus (daugumoje po gynėjų klaidų) ir lenkai priartėjo 3-4. Bet paibaigoje Viktoro Olšansko pelnytu įvarčiu buvo užantspauduotas mūsiškių laimėjimas.

Prie šios pergalės (o ir daugelio kitų) be jau minėtų įvarčių autorių prisidėjo: Irmantas Šatas, Mindaugas Palaima, Anton Bohuslavskis, Algirdas Zama-laitis, Audrius Zinkevičius, Algirdas Zuperka, Žilvinas Čenys,

Aleksandras Bilostenis, Linas Jakovlevas, Giedrius Žutautas, Svajūnas Jablonskis. Dar reikia paminėti ir sumanų komandos trenerį Algimantą Šalkauską ir menedžerį Albertą Glavinską.

Balandžio 10 d. prasidės pirmenybių rungtynės lauke, kur “Lituanicos” laukia irgi atsakingi susitikimai “major” divizijoje. Jose, reikės išlieti daugiau prakaito negu salėje, jeigu bus norima užimti prizinę vietą. Po blankiojo pasirodymo rudens rate, mūsiškiai turės pademonstruoti kur kas brandesnę žaidimą.

Ed. Šulaitis

HOUSEKEEPING

Pleasant Lake Villa,

a state of the art long term care facility, is looking for housekeepers to join our team.

Current shifts available:

6:30 am to 3:00 pm

or

7:30 am to 3:30 pm

Interested candidates should stop into the facility to fill out an application.

Pleasant Lake Villa

7260 Ridge Road

Parma, OH 44129 EOE

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkdanti jauką atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiądienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Patria Imports

*We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!*

794 East 185th St. • 216-531-6720